3.4. Informacja o realizacji programów wieloletnich

W Zestawieniu programów wieloletnich w układzie zadaniowym stanowiącym Załącznik nr 10 do ustawy budżetowej na rok 2014 ujęto 42 programy, na których realizację zaplanowano wydatkować środki z budżetu państwa w wysokości 9.003.665 tys. zł.

W części tabelarycznej poświęconej realizacji programów wieloletnich wykazano 43 programy, z których sześć zostało zakończonych w 2014 r. W trakcie tego roku uchylone zostały dwa programy: Program dla Odry 2006 oraz Program ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły, natomiast w niniejszej informacji wykazano jeden program więcej, niż w ustawie budżetowej, co wynika z przyjęcia przez Radę Ministrów w trakcie roku Wieloletniego Programu Polskiej Energetyki Jądrowej (przyjęcie tego programu miało istotny wpływ na zwiększenie zaangażowania środków z budżetu państwa na tę formę realizacji zadań publicznych).

Na realizację programów wieloletnich w 2014 r. wydatkowano ostatecznie 8.879.664 tys. zł, co stanowi 94,5% planu po zmianach w wysokości 9.392.982 tys. zł.

Do pomiaru stopnia realizacji zdefiniowanych dla programów celów, a także skuteczności lub efektywności wydatkowania środków publicznych, wykorzystywano w sumie 47 mierników – liczba mierników była większa niż liczba samych programów, co wynika z faktu, że niektóre programy realizowane były w ramach więcej niż jednego działania.

Podkreślenia wymaga, iż mierniki zastosowane dla programów wieloletnich na poziomie ustawy budżetowej mają charakter prezentacyjny, wskazujący w sposób syntetyczny na całościowy wynik wszystkich działań podjętych w danym roku na rzecz ich realizacji.

Uzupełnienie tych danych stanowią bardziej szczegółowe, wszechstronne, informacje o skuteczności i efektywności realizacji tych programów (odnoszące się do monitorowania operacyjnych aspektów procesów ich realizacji), które są przedstawiane – co do zasady – dodatkowo, w osobnych dokumentach przedkładanych przez zobowiązane do tego podmioty Radzie Ministrów, w postaci sprawozdań rocznych z realizacji poszczególnych programów wieloletnich, w terminach i w sposób wynikający z przepisów stanowiących tego rodzaju programy.

W rezultacie przeprowadzenia zbiorczej analizy danych sprawozdawczych mierników ujętych w załączniku do ustawy budżetowej na rok 2014 – Zestawienie programów wieloletnich w układzie zadaniowym wynika, że:

- w 14 przypadkach przekroczono w sposób istotny zakładaną na 2014 r. wartość docelową,

- w 15 przypadkach zrealizowano na zakładanym poziomie wartość docelową na 2014 r.,
- w 18 przypadkach nie osiągnięto zakładanej na 2014 r. wartości docelowej.

Odnosząc się do tego rodzaju wyników pomiaru realizacji programów wieloletnich należy też wziąć pod uwagę, iż ta w każdym przypadku powinna być przeprowadzana także w kontekście obiektywnych uwarunkowań procesu ich realizacji, w tym także przyczyn wskazanych przez jednostki realizujące i koordynujące, wyjaśniających dlaczego zakładane rezultaty nie zostały osiągnięte, lub komentujących przyczyny istotnego nadwykonania planu. Ostatni z wymienionych rodzajów informacji, może służyć ocenie stopnia ambitności wyznaczanych przez dysponentów rocznych celów efektywnościowych, a tym samym służyć polepszeniu jakości systemu oceny programów, a pośrednio przyczynić się do dalszego podnoszenia ich efektywności. Jednocześnie, podczas zbiorczej analizy efektów realizacji programów przyjęto, iż w uzasadnionych przypadkach nieznaczne (sięgające 5%, np. *Program wspierania działań w zakresie kształtowania środowiska rolniczego i zrównoważonego rozwoju produkcji rolniczej w Polsce*) odchylenie wyniku miernika, od poziomu jego zaplanowanej wartości nie zawsze oznacza niewykonanie celu efektywnościowego, w szczególności w kontekście złożonych, niezależnych od wykonawcy uwarunkowań i ryzyk mających wpływ na realizację danego programu.

Przyczyny niezrealizowania planu dla programów wieloletnich posiadających charakter inwestycyjny związane są najczęściej z typowymi ryzykami charakterystycznymi dla procesu realizacji przedsięwzięcia, którego dotyczy program (są to np. kwestie nieuzyskania decyzji środowiskowej, przeszkody natury technicznej, przedłużający się proces wykupu gruntu, zbyt późne przystąpienie do realizacji przez beneficjentów, przedłużająca się procedura przetargowa na wyłonienie generalnego wykonawcy przedmiotowego programu wieloletniego (powiązana z wniesionym odwołaniem do Krajowej Izby Odwoławczej i trwającymi rozprawami), braku pozwolenia na użytkowanie w związku z niedostarczeniem prawidłowej inwentaryzacji geodezyjnej przez Wykonawcę, wystąpienie nieprzewidzianych warunków fizycznych w podłożu, nieodpowiednia i niezgodna z haromonogramem realizacja zadania przez wykonawców wyłonionych w trybie przetargu (powiązana z koniecznością ponownego wyłonienia nowych wykonawców). Istotnym wyzwaniem dla realizujących programy wieloletnie o tym charakterze jest podjęcie starań o to, aby sposób ich monitorowania w układzie zdaniowym mógł odzwierciedlać (a tym samym rozliczać efektywnościowo) nie tylko docelową skalę przedsięwzięcia, ale także roczne postępy ich realizacji, a tym samym wyniki wydatkowania środków budżetowych (dotyczy to m.in. programów wieloletnich z zakresu budowy i modernizacji infrastruktury kultury, czy też rozbudowy infrastruktury szkolnictwa wyższego).

Natomiast w przypadku programów wieloletnich o charakterze nieinwestycyjnym uzyskanie (lub nieuzyskanie) poziomu wartości miernika założonej w planie jest często uwarunkowane stopniem partycypacji/zainteresowania/aktywności samych beneficjentów do których dany program jest adresowany, zarówno w postaci przystąpienia do współrealizacji programu (np. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032), czy też poprzez korzystanie z jego produktów/możliwości jakie oferuje jego funkcjonowanie (Narodowy Program Zwalczania Chorób Nowotworowych).

W kontekście powyższego podkreślenia wymaga, iż poziom wydatkowania środków z budżetu państwa planowanych do wykorzystania na realizację programów wieloletnich w 2014 r. wielu przypadkach nie był adekwatny do wykazywanych poziomów wartości mierników, co mogło wynikać np. ze specyfiki planowania wartości rezultatów przy użyciu danego sposobu pomiaru.

Istotne niewykonanie planu finansowego wystąpiło w przypadku np. „Rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej" (wykonano 86,9% planu); programów: Budowa kompleksu Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku (27,98% planu); Budowa Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku (41,11% planu); Program ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły (84,3%); Narodowego Programu Zwalczania Chorób Nowotworowych (76,14% planu), Narodowego Programu Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej (72,3% planu).

Należy przy tym zwrócić uwagę również na dokonywane w trakcie roku zmiany i aktualizacje dokumentów ustanawiających poszczególne programy, które znajdują odzwierciedlenie w zmianach wartości docelowych rezultatów. W zakresie planu po zmianach wykazane zostały także wartości docelowe programów ustanowionych już w trakcie roku budżetowego (dane o zmianach zostały zaprezentowane w części tabelarycznej). Ponadto, istnieją przypadki, gdzie ocena danego programu musi być dokonywana w odniesieniu do jego poszczególnych części w sposób odrębny, gdyż w ramach poszczególnych działań tego samego programu inaczej ukształtowała się skala osiągnięć założonych wcześniej celów. Inną sytuacją jest użycie sposobu pomiaru prezentującego więcej niż jedną wartość dla danego miernika (od dwóch do trzech), przy założeniu, iż mierzone są w sposób wszechstronny różne, ale jednocześnie zbliżone i powiązane kierunkowo rezultaty realizacji danego działania.

Poniżej zamieszczono szczegółowe omówienie poszczególnych programów realizowanych w 2014 r.

3.4.1. Rządowy program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej”

Program został ustanowiony uchwałą Rady Ministrów nr 218/2006 z dnia 18 grudnia 2006 r., znowelizowaną uchwałą nr 219/2009 z dnia 7 grudnia 2009 r. oraz uchwałą nr 109/2012 z dnia 29 czerwca 2012 r. Koordynację realizacji Programu przez Wojewodów sprawuje Minister Spraw Wewnętrznych.

Obowiązujący w latach 2007-2015 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w ramach funkcji **2. Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny**, zadania *2.1.W Ochrona obywateli, utrzymanie porządku publicznego oraz działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa*, podzadania *2.1.5.W Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa powszechnego i porządku publicznego*.

Na realizację Programu w 2014 r. wydatkowano łącznie 3.159 tys. zł, co stanowi 95,2% planu po zmianach – z tego z części 42 wydatkowano 278 tys. zł (86,9% planu po zmianach) oraz 2.881 tys. zł (96,0% planu po zmianach) z rezerwy celowej przeznaczonej na dofinansowanie projektów profilaktycznych jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych w ramach Programu.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka koordynująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców Polski	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych; Wojewodowie	Wskaźnik dynamiki projektów z zakresu ograniczania aspołecznych zachowań objętych dofinansowaniem w stosunku do projektów w roku bazowym	100%	107,5%

W ramach realizacji Programu w 2014 r. dofinansowano projekty profilaktyczne jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych. W celu monitorowania realizacji programu pn. rządowy program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej”, używany jest miernik „Wskaźnik dynamiki projektów z zakresu ograniczania aspołecznych zachowań objętych dofinansowaniem w stosunku do projektów objętych dofinansowaniem w roku bazowym” – 40 projektów, co stanowi 100%.

Miernik w roku 2014 został osiągnięty na poziomie 107,5%, co oznacza, że dofinansowane zostały 43 projekty (w tym 39 projektów z listy rankingowej). Projekty przesłane przez Urzędy Wojewódzkie zostały ocenione przez ekspertów i najlepsze otrzymały dofinansowanie.
W ramach Programu dofinansowano także Przystanek „PaT” („Profilaktyka a Ty”) realizowany w ramach ogólnopolskiego policyjnego programu profilaktyczno-edukacyjnego „PaT” oraz projekty, które zdobyły I, II i III miejsce w konkursie „Kibicuję bezpieczniej”

promujące zasady bezpiecznego kibicowania ogłoszone dla jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto, przeprowadzono badania efektywności programów lokalnych w ramach programu „Razem bezpieczniej", realizowanych w 2013 roku we wszystkich obszarach wsparcia programu oraz przygotowano Raport Podsumowujący badania ewaluacyjne efektywności programów lokalnych dofinansowywanych w ramach Programu „Razem bezpieczniej". W lipcu 2014 r. zorganizowano inaugurację kampanii „Rowerem bezpiecznie do celu" połączoną z akcją plenerową na terenie Agrykoli.

Osiągnięcie wyższej wartości miernika było dodatkowo skutkiem pośrednim nie podjęcia realizacji – ze względów formalnych – dwóch projektów przewidzianych na 2014 roku, przy czym z niewykorzystanych środków na ww. projekty dofinansowano 3 projekty z „listy rankingowej projektów do dofinansowania w 2014 roku".

Rok 2014 był przedostatnim rokiem funkcjonowania programu – zgodnie z obowiązującymi podstawami prawnymi realizowany od 2007 r. program ma być zakończony w 2015 r. Poziom kwoty finansowania programu z budżetu państwa ustalony w ustawie budżetowej na 2015 nie uległ zmianie w odniesieniu do zapisów ujętych w ustawie budżetowej na rok poprzedni.

Badania ewaluacyjne o charakterze zewnętrznym wskazują, iż działania realizowane w ramach funkcjonowania programu charakteryzują się dużą skutecznością, a realizowane projekty pozwoliły zarówno na osiągnięcie efektów tzw. „twardych (takich jak zakup sprzętu i wyposażenia, instalacja urządzeń, działania infrastrukturalne, wydawnictwa, publikacje, jak również tzw. „miękkich" (m.in. wzrost poziomu wiedzy oraz świadomości obywateli, nabycie nowej wiedzy), a także kwalifikacji przez pracowników służb publicznych, nauczycieli, psychologów. Ponadto pozytywnymi efektami są wysoki poziom zaangażowania społeczności lokalnych oraz pozytywny odbiór projektów przez mieszkańców województw.

3.4.2. Budowa Kampusu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego

Program został ustanowiony ustawą z dnia 23 maja 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego "Budowa Kampusu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego" (Dz. U. z 2001 r. Nr 67 poz. 677), znowelizowanej ustawą z dnia 3 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego "Budowa Kampusu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego (Dz. U. z 2009 r. Nr 79 poz. 664) oraz ustawą z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Budowa Kampusu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego (Dz. U. z 2015 r., poz. 300).

Wartość kosztorysowa zadań inwestycyjnych objętych programem wynosi 962.500 tys. zł (w tym środki budżetu państwa w wysokości 946.543 tys. zł).

Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Obowiązujący w latach 2001- 2017 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji 3. – *Edukacja, wychowanie i opieka*, w zadaniu 3.2. – *Szkolnictwo wyższe,* w podzadaniu 3.2.4. – *Utrzymanie i rozbudowa infrastruktury szkolnictwa wyższego*.

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano środki w wysokości 119.391 tys. zł, co stanowi ok. 99,5% planu po zmianach.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	**Jednostka realizująca**	**Miernik**	**2014 plan**	**2014 wykonanie**
Rozbudowa infrastruktury Uniwersytetu Jagiellońskiego	Uniwersytet Jagielloński	Sumaryczna powierzchnia użytkowa w m^2 obiektów oddanych do użytku w ramach programu wieloletniego	76 743	76 743

W ramach Programu prowadzona jest budowa Kampusu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego. W 2014 r. w ramach Programu realizowano 7 zadań inwestycyjnych, w tym m.in:

- zakończono wszystkie roboty budowlano-montażowe oraz zakup pierwszego wyposażenia, uzyskano decyzję o pozwoleniu na użytkowanie Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej,
- wykonano roboty budowlano-montażowe w zakresie stanu surowego Wydziału Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego (wraz z pokryciem dachowym) oraz rozpoczęto stolarkę okienną, roboty związane z budową instalacji wewnętrznych, prace związane z infrastrukturą podziemną, a także prace przy wykonywaniu robót związanych z zagospodarowaniem terenu),
- wykonano projekt budowlany i uzyskano pozwolenie na budowę Instytutu Nauk Geologicznych, rozpoczęto prace związane z przygotowaniem terenu oraz wykonano wykopy i rozpoczęto budowę fundamentów.

W styczniu 2015 r. z uwagi na uwarunkowania wynikające z procesu inwestycyjnego (liczne przetargi publiczne, termin uregulowania statusu własności terenu, konieczność dokonania korekty harmonogramu finansowo-rzeczowego, termin przyłączenia obiektu Wydziału Chemii do sieci dystrybucyjnej, stopień zawansowania realizacji procesu inwestycyjnego Instytutu Nauk Geologicznych oraz budowy II etapu Alei Wawelskiej) uchwalona została ustawa o zmianie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Budowa Kampusu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego” wydłużająca termin realizacji programu do końca 2017 r. (Dz. U. 2015 poz. 300), a jednocześnie umożliwiając wykorzystanie środków w ramach

niezmienionego limitu przewidzianego do wykorzystania na cały okres realizacji programu (tj. bez dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa).

Przewiduje się, iż realizowany już od 2001 r. program, docelowo przyniesie rezultaty w postaci gotowego Kampusu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego (tzw. III Kampusu UJ), obejmującego nowoczesne budynki wydziałów ścisłych i przyrodniczych oraz Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej.

3.4.3. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2004-2017

Program został ustanowiony ustawą z dnia 22 lipca 2004 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2004-2011" (Dz. U. z 2004 r. Nr 192, poz. 1962), znowelizowanej ustawą z dnia 5 sierpnia 2010 r. o zmianie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2004-2011" (Dz. U. z 2010 r. Nr 155, poz. 1042).

W kolejnej nowelizacji z dnia 26 czerwca 2014 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1119) ustalono okres realizacji na lata 2004-2017 oraz nową wartość kosztorysową zadań inwestycyjnych na kwotę 546.753 tys. zł (w tym środki budżetu państwa na niezmienionym poziomie w wysokości 500.711 tys. zł)[1].

Przedłużenie realizacji programu wynika z przeszkód dotyczących wykupu gruntów pod inwestycję, konieczności zakończenia procedur związanych z uzyskaniem decyzji środowiskowej. Natomiast zmiana wartości kosztorysowej zadań inwestycyjnych objętych programem wynikła z rezygnacji z części wyposażenia Wydziału Chemii, budowy domów studenckich i doktoranckich, która realizowana będzie w trybie partnerstwa publiczno-prywatnego (prowadzony jest dialog techniczny z wyłonionymi partnerami prywatnymi). Zakończenie realizacji budowy domów studenckich planowane jest po 2017 r.

Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Obowiązujący w latach 2004-2017 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **3. Edukacja, wychowanie i opieka**, w ramach zadania 3.2. *Szkolnictwo wyższe*, w podzadaniu 3.2.4. *Utrzymanie i rozbudowa infrastruktury szkolnictwa wyższego*.

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano 44.725 tys. zł, co stanowi 100% planu po zmianach.

[1] Jest to już drugie wydłużenie okresu realizacji tego programu (Pierwsza nowelizacja ustawy z dnia 22 lipca 2004 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2004 – 2011", miała miejsce w 2010 r., polegała jego rozszerzeniu o cztery lata oraz na waloryzacji tego programu poprzez zwiększenie wartości kosztorysowej z kwoty 415.726 tys. zł w 2004 r. do 600.937 tys. zł, przy wzroście dofinansowania z budżetu państwa z kwoty 311.726 tys. zł w 2004 r. do 500.711 tys. zł).

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Rozbudowa infrastruktury Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	Sumaryczna powierzchnia użytkowa w m^2 obiektów oddanych do użytku w ramach programu wieloletniego	60 214	60 214

W ramach programu prowadzona jest rozbudowa infrastruktury Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W 2014 r. realizowano zadanie pn. „Budynek Wydziału Humanistycznego (Historycznego) – Kampus Morasko". Zakończono prace związane z budową i wykończeniem budynku Wydziału Humanistycznego. W chwili obecnej trwają procedury związane z odbiorami zmierzające do uzyskania decyzji pozwolenia na użytkowanie oraz procedury przetargowe na pierwsze wyposażenie obiektu.

Dzięki realizacji Programu zwiększą się możliwości kształcenia i prowadzenia badań na unikatowych kierunkach studiów, w szczególności nowoczesnych technologii, informatyzacji oraz szeroko pojętej komunikacji społecznej, a także możliwości kształcenia nowoczesnej kadry. W konsekwencji zapewnione zostaną szersze możliwości rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.

3.4.4. Wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w samoloty wielozadaniowe

Program ustanowiono ustawą z dnia 22 czerwca 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczpospolitej Polskiej w samoloty wielozadaniowe" i zapewnieniu warunków jego realizacji (Dz. U. z 2001 r. Nr 89, poz. 972, z późn. zm.).

Program wieloletni *„Wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w samoloty wielozadaniowe"* na lata 2001-2015 realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w ramach funkcji **4. Zarządzanie finansami państwa**, zadania *4.3.W Realizacja polityki finansowej państwa*, podzadania *4.3.3. Zarządzanie długiem publicznym*.

Na realizację Programu w 2014 r. wydatkowano 26.825 tys. zł, co stanowi 50,6% planu po zmianach.

Cel Programu i miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Realizacja zobowiązań dłużnika	Ministerstwo Finansów	Pełna i terminowa realizacja zobowiązań dłużnika	100%	100%

Obsługa zadłużenia zagranicznego powstałego w związku z realizacją Programu przebiegła terminowo. Niższe niż zakładano wykonanie wydatków związanych z finansowaniem programu F-16 wynika przede wszystkim z:

- korzystnego kształtowania się stóp procentowych i kursów walutowych mających wpływ na poziom płatności odsetek z tytułu tzw. voucherów (odroczonych płatności), odsetek od obligacji wyemitowanych na pokrycie zobowiązań wynikających z Programu oraz realizację transakcji swapowych,
- dodatkowo nie zostały poniesione koszty odsetek od kredytu FMF (Foreign Military Financing) wobec braku ciągnień kredytu w 2014 r.

3.4.5. Udział Polski w Programie ramowym na rzecz konkurencyjności i innowacji w latach 2008-2014

Program został ustanowiony uchwałą Rady Ministrów nr 313/2007 z dnia 31 grudnia 2007 r. Program został przedłużony uchwałą Rady Ministrów nr 4/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r.

Nadzór i koordynację nad realizacją Programu przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości sprawuje Minister Gospodarki.

Obowiązujący w latach 2008-2014 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w ramach funkcji **Funkcja 6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania *6.1. Wzrost konkurencyjności gospodarki*, podzadania *6.1.1. Tworzenie warunków do zwiększania innowacyjności przedsiębiorstw.*

Na realizację Programu w 2014 r. wydatkowano 8.151 tys. zł, co stanowi 98,80% planu po zmianach.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka koordynująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Zapewnienie jak najszerszego udziału polskich instytucji i podmiotów w unijnym Programie ramowym na rzecz konkurencji i innowacji, którego celem jest promowanie konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	Liczba odbiorców usług świadczonych przez instytucje wspierane w ramach Programu	20 000	20 370

Rada Ministrów w dniu 7 stycznia 2014 r. na wniosek Ministra Gospodarki przyjęła uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Udział Polski w Programie ramowym na rzecz konkurencyjności i innowacji, w latach 2008-2013", zwanego „Programem CIP". Uchwała wydłuża okres realizacji programu wieloletniego do końca 2014 roku. Dzięki uchwale Rady Ministrów polscy przedsiębiorcy mogli nadal korzystać z usług sieci Enterprise Europe Network oraz instrumentów finansowych oferowanych przez Program CIP. Sieć Enterprise Europe Network promując umiędzynarodowienie MŚP zapewniała pomoc przedsiębiorcom w znalezieniu partnerów do współpracy gospodarczej oraz transferu technologii, organizowała wyjazdy polskich firm na targi i misje współfinansowane przez Komisję Europejską mające na celu ożywienie współpracy pomiędzy regionami i krajami, zapewniała usługi z zakresu transferu technologii, w tym audyty technologiczne oraz wymianę ofert technologicznych. Zapewniała także polskim przedsiębiorcom dostęp do informacji dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej za granicą, prawa Unii Europejskiej, transferu technologii czy dostępu do źródeł finansowania Do zadań Krajowego Punktu Kontaktowego dla instrumentów finansowych Programu CIP działającego przy Związku Banków Polskich należało kontynuowanie działań informacyjnych i konsultacyjnych na temat dostępnej w Polsce oferty finansowej programu CIP adresowanej do mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, w tym do firm nowopowstających oraz kontynuacja obsługi pośredników finansowych programu CIP, a także informowanie o unijnych instrumentach finansowych oferowanych w ramach nowych programów UE takich jak: COSME, Horyzont 2020, Program UE na rzecz przemian i innowacji społecznych czy Kreatywna Europa. Wyższa od prognozowanego liczba odbiorców usług świadczonych przez instytucje wspierane w ramach Programu wynikała ze wzrostu zainteresowania usługami świadczonymi przez te instytucje na rzecz sektora małych i średnich przedsiębiorstw.

3.4.6. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032

Program ustanowiono uchwałą Rady Ministrów nr 122/2009 z dnia 14 lipca 2009 r., zmienionej uchwałą Rady Ministrów Nr 39/2010 z dnia 15 marca 2010 r. – zastąpił on wcześniejszy *„Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, stosowanych na terytorium Polski”*. Podmiotem odpowiedzialnym za realizację programu jest Minister Gospodarki.

Obowiązujący w latach 2009-2032 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, w ramach zadania *6.1. Wzrost konkurencyjności gospodarki*, w podzadaniu *6.1.1. Tworzenie warunków dla funkcjonowania przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem mikro, małych i średnich przedsiębiorstw*.

Na realizację Programu w 2014 r. wydatkowano 4.000 tys. zł, co stanowi 100% planu po zmianach.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka koordynująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Wycofanie azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski	Ministerstwo Gospodarki	Liczba gmin na terenie których przeprowadzono inwentaryzację wyrobów zawierających azbest	2 200	2 088

Zgodnie z celem Programu w 2014 r. w ramach jego realizacji wspierane były działania w zakresie usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest, minimalizacji negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju oraz likwidacji szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko. W 2014 r. prowadzone były zadania wspierające, w tym wsparcie finansowe opracowywania programów usuwania wyrobów zawierających azbest oraz oczyszczania terenów z azbestu na szczeblu lokalnym, regionalnym i centralnym. Wartość miernika odzwierciedla (narastająco) faktyczny zakres zrealizowanych prac inwentaryzacyjnych wyrobów zawierających azbest, za których przeprowadzenie odpowiedzialni są właściciele obiektów budowlanych oraz jednostki samorządu terytorialnego. Miernik jest zależny od działań gmin, przy czym w 2014 r. kontynuowana była tendencja wzrostowa, dzięki wsparciu MG dla jednostek samorządu terytorialnego w postaci przeprowadzenia inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest (w 2014 w działaniach w zakresie Programu uczestniczyło o 200 gmin więcej niż w roku poprzednim). W konsekwencji, w tym przypadku mimo odchylenia wyniku w wymiarze niższym o ok. 5% od zakładanego planu uznać należy, iż nastąpił istotny postęp w realizacji zadania.

Ponadto, w ramach Programu organizowane były szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest dla Ochotniczych Straży Pożarnych, realizowane były również działania edukacyjno–informacyjne, kontynuowano prace polegające na utrzymaniu Bazy Azbestowej w ciągłej gotowości do pracy oraz odbyły się Międzynarodowe Targi Ochrony Środowiska POLEKO 2014. W 2014 r. Warszawski Uniwersytet Medyczny opracował Raport z podjętych działań w zakresie narażenia i ochrony zdrowia, realizowanych w ramach Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski oraz Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, w latach 2004-2013.

3.4.7. Programy wieloletnie wsparcia finansowego inwestycji

Programy wieloletnie wsparcia finansowego inwestycji dotyczą pomocy publicznej, udzielanej w formie dotacji z budżetu państwa na podstawie dwustronnych umów, zawartych pomiędzy Ministrem Gospodarki a inwestorem. Programy wspierają napływ inwestycji bezpośrednich oraz tworzenie nowych miejsc pracy. Podmiotem odpowiedzialnym za ich realizację jest Minister Gospodarki.

W Zestawieniu programów wieloletnich w układzie zadaniowym stanowiącym Załącznik nr 10 do ustawy budżetowej wykazano 6 przedsięwzięć.

W 2014 r. najważniejszym programem był „Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011 – 2020”, który ustanowiono uchwałą Rady Ministrów Nr 122/2011 z dnia 5 lipca 2011 r., zmienioną uchwałą Rady Ministrów Nr 39/2012 z dnia 20 marca 2012 r., uchwałą Rady Ministrów Nr 143/2013 z dnia 13 sierpnia 2013 r., uchwałą Rady Ministrów Nr 143/2014 z dnia 22 lipca 2014 r. oraz uchwałą Rady Ministrów Nr 212/2014 z dnia 27 października 2014 r. Program ten ma na celu zapewnienie wzrostu innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki, m.in. przez wspieranie nowych inwestycji realizowanych przez polskie i zagraniczne firmy, jak również poprzez zwiększanie udziału inwestycji innowacyjnych oraz tworzenie miejsc pracy o wysokiej produktywności. W ramach programu wspierane są bezpośrednie inwestycje w sektorach wysokich technologii (hi-tech), przyczyniając się w największym stopniu do rozwoju gospodarki i wzmacniając jej przewagi konkurencyjne. Jednocześnie w sektorach tych koncentruje się większość światowych przepływów z tytułu bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ).

Celem pozostałych 5 programów wieloletnich jest rozwój gospodarczy regionów, w których programy te będą realizowane oraz zmniejszenie bezrobocia przez tworzenie nowych miejsc pracy.

W 2014 r. programy wsparcia finansowego inwestycji realizowane były na poziomie działań w funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, w ramach zadania *6.1. Wzrost konkurencyjności*

gospodarki, w podzadaniu *6.1.4. System wsparcia inwestorów*, w działaniu 6.1.4.1. *Realizacja programów wieloletnich wsparcia finansowego projektów inwestycyjnych.*

Na realizację przedmiotowych programów w 2014 r. wydatkowano łącznie 72.244 tys. zł, co stanowi 87% planu po zmianach.

Do monitorowania celów wykorzystywano miernik *„Liczba utworzonych nowych miejsc pracy”*. Od początku realizacji programów wieloletnich do końca 2014 r. inwestorzy utworzyli 48,7 tys. nowych miejsc pracy oraz ponieśli nakłady inwestycyjne na poziomie około 17,4 mld zł. W 2014 r. liczba utworzonych nowych miejsc pracy wyniosła ogółem dla wszystkich programów ok. 11.000 (w relacji do liczby prognozowanej na łącznym poziomie ok. 29.000), tj. była o 62% niższa od planowanej. Niższy poziom wartości miernika wynikał przede wszystkim z niższego wykonania miernika w zakresie „Programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020”. Uwarunkowane to było sytuacją gospodarczą na świecie, której wpływ przejawiał się m.in. w postaci spadku liczby i wartości projektów inwestycyjnych realizowanych w Polsce. Zmniejszyła się także liczba projektów aplikujących o wsparcie w ramach w/w Programu, który jest skierowany do przedsiębiorców realizujących projekty o dużej skali. Niskie wykonanie miernika jest także wynikiem przeszacowania wartości docelowej w momencie jej prognozowania - poziom miernika wyliczony został na podstawie danych z okresu wysokiego wzrostu PKB i napływu BIZ do Polski. Należy przy tym zaznaczyć, że wartość miernika odzwierciedla wstępne dane z raportów sporządzonych przez przedsiębiorców. Z uwagi na zapisy umów o udzielenie pomocy publicznej, określenie wartości miernika możliwe będzie po przeprowadzeniu kontroli u przedsiębiorców (kontrole będą przeprowadzane w ciągu całego 2015 r.).

3.4.8. Program polskiej energetyki jądrowej

Program ustanowiono uchwałą Rady Ministrów nr 15/2014 Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie programu wieloletniego pod nazwą „Program polskiej energetyki jądrowej” (PEJ). Realizację programu koordynuje Ministerstwo Gospodarki i Państwowa Agencja Atomistyki, a ponadto Państwowa Straż Pożarna oraz Straż Graniczna.

Realizację programu określono na lata 2014-2024. Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania *Budowa infrastruktury dla energetyki jądrowej*, w funkcji 6**. Polityka gospodarcza kraju**, w ramach zadania 6*.2.* W Bezpieczeństwo gospodarcze państwa podzadania *6.2.1. Dywersyfikacja źródeł energii i tworzenie nowych zdolności przesyłowych i transportowych energii elektrycznej, gazu ziemnego i ropy naftowej oraz rozbudowa podziemnych magazynów gazu ziemnego.*

Na realizację programu w 2014 r. ze środków budżetu państwa wydatkowano 74 tys. zł, co stanowi 100% planu po zmianach.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego kraju w wyniku dywersyfikacji struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej. Przedstawienie działań niezbędnych do wdrożenia energetyki jądrowej, zapewnienia bezpiecznej i efektywnej eksploatacji obiektów energetyki jądrowej	Ministerstwo Gospodarki, Państwowa Agencja Atomistyki	Poparcie społeczne dla rozwoju energetyki jądrowej w Polsce (w %)	60	58

W 2014 roku w ramach programu realizowano działania zmierzające do rozwoju energetyki jądrowej. Główne działania koncentrowały się na gospodarce odpadami promieniotwórczymi, w tym w szczególności na poprawie funkcjonowania istniejącego systemu gospodarki odpadami promieniotwórczymi, poszukiwaniu nowej lokalizacji składowiska odpadów promieniotwórczych nisko i średnioaktywnych, przygotowaniu Krajowego planu postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym, na działaniach związanych z zaangażowaniem polskiego przemysłu w rozwój energetyki jądrowej oraz przygotowaniu instytutów naukowo-badawczych do rozwoju energetyki jądrowej.

Niższy od zakładanego poziom wykonania miernika wynika przede wszystkim z faktu nie prowadzenia w 2014 r. działań informacyjno-edukacyjnych i mniejszej obecności w mediach sprawy realizacji Programu Polskiej Energetyki Jądrowej. Niezależnie od powyższego, wynik taki należy uznać za stosunkowo korzystny, gdyż nie odbiega on istotnie od planowanego celu (jedynie 2 pp.), przy czym dotyczy on pomiaru zjawisk, na które wpływ mają w dużym stopniu ryzyka obiektywnie niezależne od realizującego zadanie (indywidualne opinie ankietowanych).

Powyższe działania są etapem wstępnym długoterminowego procesu rozwoju polskiej energetyki jądrowej, który ma być sfinalizowany poprzez wybudowanie dwóch elektrowni jądrowych oraz przygotowania pod te inwestycje infrastruktury regulacyjnej i organizacyjnej. Ponadto, program dotyczy także kwestii związane z zapewnieniem bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. (m.in. postępowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi).

Realizacja programu powinna zapewnić możliwość pozyskania dodatkowego źródła energii oraz być impulsem dla rozwoju gospodarczego, społecznego i regionalnego. Najwyższe

wymogi i standardy obowiązujące w energetyce jądrowej będą miały również pozytywny wpływ na rozwój kultury technicznej polskiej energetyki i przemysłu. Dzięki budowie zaplecza naukowego i przemysłowego rozwinięta zostanie nowa branża, w której zatrudnienie znajdą specjaliści o najwyższych kwalifikacjach.

3.4.9. Kultura +

Program ustanowiono uchwałą Rady Ministrów nr 176/2010 z dnia 12 października 2010 r. i zmieniono uchwałami nr 238/2011 z dnia 30 grudnia 2011 r., nr 213/2012 z dnia 27 grudnia 2012 r. oraz nr 173/2013 z dnia 8 października 2013 r. Koordynatorem Programu realizowanego przez Instytut Książki (priorytet „Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek”) oraz Narodowy Instytut Audiowizualny, Narodowe Archiwum Cyfrowe, Bibliotekę Narodową, Narodowy Instytut Dziedzictwa (priorytet „Digitalizacja”) jest Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Obowiązujący w latach 2011-2015 Program *„Kultura +”* realizowany był w 2014 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe** na poziomie dwóch działań wyodrębnionych w:

- zadaniu *9.1.W Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, w podzadaniu *9.1.1.W Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą* – w zakresie priorytetu *„Digitalizacja”*,
- zadaniu *9.3. Budowa i modernizacja infrastruktury kultury*, w podzadaniu *9.3.2. Utrzymanie, modernizacja i wyposażanie obiektów*, w zakresie priorytetów *„Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek”* oraz *„Digitalizacja”*.

Na realizację Programu w 2014 r. wydatkowano z budżetu państwa łącznie 91.420 tys. zł, co stanowi 94,6% planu po zmianach. Podział środków pomiędzy działania/priorytety kształtował się następująco:

- *„Digitalizacj*a*”* (1) – 24.602 *tys. zł, co stanowi* 97,04 *%* po zmianach *oraz*
- *„Biblioteka +. Infrastruktura bibliotek”* (2) – 66 818 tys. zł, co stanowi 93,8% planu planu po zmianach

Cele Programu oraz mierniki stopnia ich realizacji przedstawiono w tabeli.

Cel	Jednostki realizujące	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Poszerzanie i ułatwianie dostępu do cyfrowych zasobów polskiego dziedzictwa kulturowego za pośrednictwem Internetu mieszkańcom Polski, zwłaszcza wsi i małych miast	Narodowy Instytut Audiowizualny	Liczba stworzonych pracowni digitalizacyjnych (narastająco)	29	50
		Liczba wykonanych skanów (narastająco)	12 207 778	40 682 831
Wzmocnienie potencjału i roli gminnych bibliotek publicznych	Instytut Książki	Liczba oddanych do użytku obiektów bibliotecznych po budowie lub remoncie (narastająco)	162	176

Priorytet „Digitalizacja" ma na celu wsparcie digitalizacji zasobów kultury poprzez tworzenie infrastruktury technicznej dla zasobów cyfrowych, digitalizację i przechowywanie zbiorów oraz cyfrowe upowszechnianie zdigitalizowanych zbiorów za pośrednictwem Internetu.

W ramach trybu konkursowego 2014 roku przeprowadzono IV nabór wniosków do Priorytetu, w ramach którego pozytywną decyzję o dofinansowaniu otrzymały 42 instytucje (20 samorządowych instytucji kultury, 13 archiwów państwowych, 9 państwowych instytucji kultury), z czego 8 realizowało zadania tylko w 2014 roku, pozostałe 33 zadania będą kontynuowane w 2015 r., a 1 zadanie będzie realizowane tylko w 2015 r.

W 2014 roku w ramach trybu konkursowego priorytetu przekazane zostały dotacje dla 69 zadań, z tego dla 28 zadań z III naboru wniosków stanowiących kontynuację z 2013 roku oraz dla 41 zadań z IV naboru wniosków.

W ramach Priorytetu „Digitalizacja" do otrzymania środków na realizację działań w zakresie digitalizacji, poza konkursowym trybem naboru wniosków, zostało uprawnionych pięć instytucji nazwanych centrami kompetencji (Narodowy Instytut Audiowizualny, Narodowe Archiwum Cyfrowe, Narodowy Instytut Dziedzictwa, Biblioteka Narodowa, Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów).

Priorytet „Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek" realizuje cel, jakim jest wzmocnienie potencjału i roli gminnych bibliotek publicznych poprzez przekształcenie bibliotek gminnych w nowoczesne centra dostępu do wiedzy, kultury oraz ośrodki życia społecznego.

W 2014 r. przeprowadzono jeden nabór wniosków na zadania rozpoczynające się od 2014 roku. Dotację na podstawie listy rankingowej otrzymało 21 wnioskodawców. I nabór wyczerpał wszystkie dostępne środki inwestycyjne i bieżące przewidziane na realizację priorytetu do końca 2015 roku.

W 2014 r. dofinansowano beneficjentów, którzy realizowali zadania polegające na budowie nowego budynku biblioteki albo remoncie, rozbudowie lub przebudowie już istniejącego lub takich samych, mających na celu podnoszenie ich standardu działań odnośnie filii biblioteki

głównej. W 2014 roku w ramach trybu konkursowego priorytetu dofinansowanych zostało 125 zadań, z czego 89 zadań zrealizowano tylko w 2014 r.

3.4.10. Oświęcimski Strategiczny Program Rządowy. Etap IV - 2012 – 2015

Program ustanowiono uchwałą nr 150/2011 Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 2011 r., zmienionej uchwałą Rady Ministrów nr 18/2012 z dnia 15 lutego 2012 r. Program jest realizowany przez Wojewodę Małopolskiego, a nadzorowany przez Ministra Administracji i Cyfryzacji. Uczestnikami programu były: Miasto Oświęcim, Gmina Oświęcim, Powiat Oświęcimski, Województwo Małopolskie.

Obowiązujący w latach 2012-2015 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania *9.1.W Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą,* podzadania *9.1.1.W Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą*.

Na realizację Programu w 2014 r. wydatkowano 8.908 tys. zł, co stanowi 99,2% planu po zmianach.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka koordynująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Uporządkowanie i zagospodarowanie terenów wokół Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau, rozwój działalności edukacyjnej, poprawa dostępności komunikacyjnej oraz atrakcyjności turystycznej Oświęcimia	Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Wojewoda Małopolski	Liczba zrealizowanych zadań priorytetowych Programu	12	9

Realizacja programu w 2014 r. objęła działania służące m.in. budowie układów komunikacyjnych korzystnych dla odwiedzających Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau oraz mieszkańców Miasta i Gminy Oświęcim, poprawie dostępności do miejsc historycznych i zabytków Oświęcimia czy poprawie estetyki bezpośredniego otoczenia Państwowego Muzeum Auschwitz – Birkenau. W zakończonej edycji rocznej nie wykonano wszystkich zaplanowanych zadań, których liczba stanowi wskaźnik realizacji celu programu. Niezrealizowanie zaplanowanej wartości miernika stanowi konsekwencję wskazanych poniżej okoliczności:

- zaplanowane na 2014 r. zadanie nr 8/I pn. „Przebudowa ulicy Piwnicznej” zostało zrealizowane w całości do końca 2013 r.

- niemożność wykonania zaplanowanej inwestycji drogowej objętej zadaniem 10/1 pn. „Budowa nowej drogi dojazdowej do „Judenrampe" i „Ziemniaczek" (przedłużenie ul. Kombatantów) łączącej ul. Ofiar Faszyzmu z ul. Piwniczną w Brzezince" ze względów technicznych oraz z powodu niezakończenia procesu wykupu gruntów, spowodowało odstąpienie od realizacji tego zadania przez Gminę Oświęcim.
- niezrealizowanie zadania nr 1/III pn. „Odnowa i adaptacja historycznego byłego obiektu magazynowego Zakładów Przemysłu Tytoniowego przy ul. Kolbego w Oświęcimiu na potrzeby Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Rotmistrza Witolda Pileckiego w Oświęcimiu – etap II", z uwagi na przeszkody prawne, skutkujące docelowo zgłoszeniem przez uczelnię braku możliwości terminowego wydatkowania środków dotacji.

Obiekty, objęte programem są przedmiotem szczególnej troski władz państwowych oraz wspólnot samorządowych Ziemi Oświęcimskiej. Stanowią one świadectwo historii Zagłady i nazistowskiego obozu koncentracyjnego. Program obejmuje m.in. poprawę estetyki otoczenia obozu oraz warunki dostępności miejsca pamięci, związane zarówno z dojazdem, jak i z ewentualną ewakuacją turystów i pielgrzymów.

3.4.11. Budowa kompleksu Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku

Program ustanowiono uchwałą Rady Ministrów nr 169/2011 z dnia 6 września 2011 r., zmieniono uchwałą Rady Ministrów nr 175/2013 z dnia 8 października 2013 r. Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację programu jest Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Obowiązujący w latach 2012-2017 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie dwóch działań w funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, tj. zadania *9.1.W Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, podzadania *9.1.4.W Zachowanie, utrzymanie i zagospodarowanie zabytków* oraz zadania *9.3. Budowa i modernizacja infrastruktury kultury*, podzadania *9.3.1. Budowa obiektów*.

Na realizację programu w 2014 r. w ramach zadania 9.1 wydatkowano 218 tys. zł, co stanowi 17,0% planu po zmianach, natomiast w zadaniu 9.3 wydatki wyniosły 2.698 tys. zł, co stanowi 27,98% planu po zmianach.

Cel Programu oraz mierniki stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Stworzenie obiektu kultury umacniającego naszą tożsamość narodową, upowszechniającego wiedzę o dziejach ojczystych i uchronienie przed zniszczeniami "Enklawy historycznej", bezcennego z historycznego punktu widzenia fragmentu naszego narodowego dziedzictwa	Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku	Rewaloryzacja i adaptacja obiektów zabytkowych w m^2	827	827
		Powierzchnia budowanych obiektów w m^2	5 000	5 000

Przygotowanie i przeprowadzenie inwestycji, której celem jest stworzenie na terenie „Enklawy historycznej" w Sulejówku kompleksu muzealnego o powierzchni około 3,8 ha. Obejmuje ona: zaprojektowanie, budowę i wyposażenie nowego budynku muzealnego o powierzchni użytkowej ok. 4.500-5.000 m2, w tym – z wystawą stałą o powierzchni ok. 1.300m2; rewaloryzację i adaptację dla potrzeb kompleksu zabytkowych budynków o pow. użytkowej ok. 227 m2; odtworzenie terenów zabytkowej „Enklawy historycznej" w tym: rewitalizację lasu, stworzenie parku – ok. 1,0 ha, odtworzenie ogrodu – ok. 2,5 ha; odtworzenie oryginalnego wyposażenia i wystroju wnętrz „Dworku Milusin" oraz wykonanie w nim niezbędnych prac konserwatorskich. Do końca 2014 r.:

- zostały zakupione eksponaty na potrzeby przyszłej wystawy;
- trwało postępowanie przetargowe w trybie „Zaprojektuj i Wybuduj" na wykonanie dokumentacji i budowę kompleksu muzealnego, a także konkurs na koncepcję ekspozycji stałej;
- wykonano i uzgodniono z konserwatorem zabytków projekt budowlany do pozwolenia na remont budynku „Drewniak".

Niskie wykonanie finansowe Programu w 2014 r. nie zostało odzwierciedlone w zakresie wykonanej wartości miernika. Zarówno w planie jak i w wykonaniu wartość miernika jest na tym samym poziomie, gdyż miernik obrazuje docelową skalę przedsięwzięcia, która ma być efektem realizacji całego programu wieloletniego (tj. stan który ma zostać osiągnięty w 2017 r. Niski stopień wykonania finansowego wynikał w dużym stopniu z opóźnień wynikających z wyboru inwestora zastępczego i w konsekwencji z wyboru wykonawcy prac projektowych oraz budowlanych. W I półroczu przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg ograniczony na inwestora zastępczego (opóźnienie w rozstrzygnięciu spowodowane było odwołaniem do Krajowej Izby Odwoławczej). Z uwagi na dotychczasowy postęp w realizacji

programu zainicjowanego w 2011 roku, całość prac inwestycyjnych będzie realizowana po 2014 r., przy czym przewiduje się, iż niewykorzystane w 2014 r. środki zostaną przesunięte na ostatni rok realizacji programu (według ustawy budżetowej na 2015 r. wartość programu pozostaje niezmieniona zarówno w 2015 jak też w 2016 roku.

3.4.12. Budowa Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

Program ustanowiono uchwałą Rady Ministrów nr 31/2011 z dnia 4 stycznia 2011 r., a zmieniono uchwałą Rady Ministrów nr 174/2013 z dnia 8 października 2013 r. Podmiotem odpowiedzialnym za jego koordynację jest Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Obowiązujący w latach 2011-2015 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania *9.3. Budowa i modernizacja infrastruktury kultury*, podzadania *9.3.1. Budowa obiektów*.

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano 47.827 tys. zł, co stanowi 41,11% planu po zmianach.
Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Stworzenie nowoczesnego muzeum, w którym opowiedziana zostanie historia wojny we wszystkich jej aspektach	Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku	Powierzchnia budowanych obiektów w m^2	23 000	23 000

Cel programu w perspektywie jego realizacji ma zostać osiągnięty poprzez budowę Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, którego działalność będzie polegała m.in. na: stworzeniu nowoczesnej wystawy stałej, tworzeniu i pozyskiwaniu od innych podmiotów wystaw czasowych, gromadzeniu, opracowywaniu i udostępnianiu muzealiów związanych z głównym przesłaniem Muzeum, prowadzeniu działalności edukacyjnej, samodzielnie i przy współpracy z innymi pomiotami, inicjowaniu i koordynacji projektów naukowych oraz projektów dokumentacyjnych wiążących się z popularyzacją *wiedzy* i utrwalaniem pamięci o II wojnie światowej,
Do końca 2014 r. przede wszystkim: wykonano „Suchy Wykop"; przekazano plac budowy generalnemu wykonawcy budynku, który rozpoczął budowę obiektu. W tym czasie trwało również postępowanie przetargowe na wykonawcę wystawy stałej (rozstrzygnięcie I kwartał 2015 r.). Decyzją z dnia 20 sierpnia 2014 r. wprowadzona została blokada planowanych wydatków budżetowych na kwotę 65.489 tys. zł, a decyzją z dnia 26 listopada 2014 r. wprowadzona została kolejna blokada na kwotę 3.000 tys. zł. Cel realizacji programu wyrażony w wartości miernika może być osiągnięty jedynie po zakończeniu całej inwestycji.

Program, który według początkowych założeń miał być realizowany w latach 2011-2015 został wydłużony uchwałą Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 2015 r. do 2016 r. Decyzja taka została podjęta z uwagi na szczególne trudności mające wpływ na proces inwestycyjny (awaria sieci wodno-kanalizacyjnej i zapadnięcie jezdni na trasie dojazdowej do budowy, trudne warunki hydrogeologiczne, przedłużanie się procedur przetargowych) oraz konieczność wykonania dodatkowych (uzupełniających) prac, uznanych za niezbędne i konieczne w celu prawidłowej realizacji budowy Muzeum

3.4.13. Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy – III etap

Program ustanowiono uchwałą Rady Ministrów nr 126/2013 z dnia 16 lipca 2013 r. Stanowi on kontynuację realizowanego w latach 2011-2013 programu wieloletniego „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy", ustanowionego uchwałą Rady Ministrów nr 154/2010 z dnia 21 września 2010 r. Głównym Wykonawcą i Koordynatorem Programu jest Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy. Za nadzór nad realizacją Programu oraz wdrażanie jego wyników odpowiedzialny jest Minister Pracy i Polityki Społecznej, przy współpracy, w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych, z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Obowiązujący w latach 2014-2016 III etap Programu realizowany był w 2014 r. na poziomie działań w ramach:

- funkcji **10. Nauka polska**, zadania *10.2. Wzmocnienie badań naukowych służących praktycznym zastosowaniom*, podzadania *10.2.1. Wspieranie badań stosowanych, prac rozwojowych oraz komercjalizacji wyników B+R,*
- funkcji **14. Rynek pracy**, zadania *14.2. Budowa nowoczesnych stosunków pracy i warunków pracy*, podzadania *14.2.3. Prawna ochrona pracy oraz bezpieczeństwo i higiena pracy*.

Na realizację Programu w 2014 r. wydatkowano łącznie 29.500 tys. zł, co stanowi 100% planu po zmianach, z tego w ramach podzadania 10.2.1. wydatkowano 10.500 tys. zł (100% środków zaplanowanych w części 28 – Nauka), a w ramach podzadania 14.2.3. wydatkowano 19.000 tys. zł (100% środków zaplanowanych w części 31 – Praca).

Cele Programu oraz mierniki stopnia ich realizacji przedstawiono w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Opracowanie innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych poprawiających warunki i bezpieczeństwo pracy	Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy	Liczba produktów (rozwiązań prewencji technicznej i organizacyjnej) programu wieloletniego w części B	29	29
Opracowanie innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich oraz nowych wyrobów, technologii, metod i systemów zarządzania		Liczba zadań w zakresie służb państwowych realizowanych w ramach programu	89	89

W 2014 roku w ramach kontynuacji realizacji III etapu Programu osiągnięto jego główny cel, którym było opracowanie innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych, ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich oraz nowych wyrobów, technologii, metod i systemów zarządzania, których wykorzystanie przyczyni się do znaczącego ograniczenia liczby osób zatrudnionych w warunkach narażenia na czynniki niebezpieczne, szkodliwe oraz uciążliwe, jak również ograniczenia związanych z nimi wypadków przy pracy, chorób zawodowych i wynikających z tego strat ekonomicznych jak też społecznych.

W zakresie zadań służb państwowych (część A) zaplanowano i wykonano 89 zadań.

W celu monitorowania realizacji działania części B programu wieloletniego używany jest miernik: liczba produktów (rozwiązań prewencji technicznej i organizacyjnej). W 2014 r. zrealizowano 29 produktów – rozwiązań prewencji technicznej i organizacyjnej, a tym samym wykonany został pełen zakres merytoryczny zadań przewidziany do wykonania w tym roku.

Jednocześnie w 2014 r. w ramach części B programu realizowane były 74 projekty, ujęte w ramach 4 przedsięwzięć badawczych, dotyczących: rozwoju i zachowania zdolności do pracy, nowych i narastających czynników ryzyka związanych z nowymi technologiami i procesami pracy, inżynierii materiałowej i zaawansowanych technologii na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy, kształtowania kultury bezpieczeństwa pracy.

Program realizowany jest przez 17 jednostek naukowych – uczelnie wyższe, instytuty badawcze i PAN we współpracy z przedsiębiorstwami, organami administracji rządowej oraz nadzoru i kontroli nad warunkami pracy.

3.4.14. Priorytetowe zadania modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w ramach programów operacyjnych

Program ustanowiono uchwałą Rady Ministrów nr 164 z dnia 17 września 2013 r. zmieniono uchwałą nr 123 z 23 czerwca 2014 r. Obowiązujący w latach 2014-2022 Program realizowany był w 2014 r. w funkcji **11. Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic** w poszczególnych podzadaniach i działaniach ujętych w ramach zadania *11.1.Utrzymanie i rozwój zdolności operacyjnych SZ RP,* przy czym sposób prezentacji programu wynika z przeznaczenia realizowanego programu związanego z obronnością państwa.

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano 3.472.643 tys. zł, co stanowi 99,9% planu po zmianach.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Zwiększenie zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w ramach programów operacyjnych	Ministerstwo Obrony Narodowej	Procentowy narastający udział poniesionych wydatków w stosunku do wartości całego programu	3,8	3,8

Przyjęty sposób pomiaru – posiadający charakter ogólny i uproszczony - wynika ze specyfiki przedmiotu programu, gdyż działania realizowane w jego zakresie dotyczą bezpieczeństwa zewnętrznego i nienaruszalności granic państwa.

Program służy realizacji osiągnięcia celu 2. Umocnienie zdolności państwa do obrony określonego w Strategii Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022, w której jako jedno z głównych działań określono: „zwiększenie nasycenia nowoczesnym uzbrojeniem i sprzętem wojskowym”.

Zasadniczą część programu stanowią wydatki i zadania dotyczące wieloletnich programów operacyjnych mających najistotniejsze znaczenie dla procesu modernizacji Sił Zbrojnych RP i osiągnięcia określonych zdolności operacyjnych. W obszarze modernizacji technicznej realizowanych jest 14 programów operacyjnych i wynikających z nich programów uzbrojenia. Programy operacyjne jako element planowania i programowania rozwoju Sił Zbrojnych RP stanowią główną część mechanizmu zabezpieczenia potrzeb rozwoju systemów uzbrojenia i sprzętu wojskowego i wynikają z aktualnego potencjału bojowego Sił Zbrojnych RP.

3.4.15. Program dla Odry – 2006

Program był ustanowiony ustawą z dnia 6 lipca 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program dla Odry – 2006” (Dz. U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1067, z późn. zm.). Za koordynację i realizację Programu odpowiadał Pełnomocnik Rządu ds. „Programu dla Odry – 2006”. – Wojewoda Dolnośląski, natomiast za realizację Programu odpowiedzialne były bezpośrednio:

- Wojewódzkie Zarządy Melioracji i Urządzeń Wodnych (jednostki podległe samorządom wojewódzkim) – część budżetowa 85 – Wojewodowie;
- Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej w Gliwicach, Poznaniu, Szczecinie i Wrocławiu (jednostki podległe Krajowemu Zarządowi Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz Ministrowi Środowiska) – część budżetowa 22 – Gospodarka wodna;
- Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych (podległe Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych oraz Ministrowi Środowiska) – część budżetowa 41;

Z dniem 1 stycznia 2015 r. utraciła moc ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program dla Odry-2006” (Dz. U. Nr 98, poz. 1067, z późn. zm.), a zadania wynikające z „Programu dla Odry-2006” zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. o uchyleniu ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Program dla Odry-2006” (Dz. U. z 2014 r. poz. 1856), koordynowane są przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

Przewidziany do realizacji w latach 2002-2016 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **12. Środowisko**, zadania *12.5.W Gospodarowanie zasobami wodnymi*, podzadania *12.5.3.W Ochrona przeciwpowodziowa oraz przeciwdziałanie skutkom suszy*.

Na realizację działania 12.5.3.9 Program dla Odry-2006 wysokość rezerwy celowej w 2014 r. określona została na poziomie 56.396 tys. zł i została wydatkowana w kwocie 54.024 tys. zł, co stanowiło 95,8% planu.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego mieszkańcom dorzecza Odry	Pełnomocnik Rządu ds. Programu dla Odry-2006	Liczba km zbudowanych lub zmodernizowanych wałów i urządzeń melioracji wodnych	61	112,91

Celem programu było zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego mieszkańców Dorzecza Odry. Cel miał być osiągnięty m.in. przez budowę, odbudowę i modernizację obiektów hydrotechnicznych – zapór wodnych: ziemnych i betonowych, stopni wodnych,

jazów, zbiorników retencyjnych, elektrowni wodnych wraz z urządzeniami i instalacjami z nimi związanymi. W ramach Programu prowadzono także prace związane z budową, odbudową lub modernizacją wałów przeciwpowodziowych, remontami i modernizacją koryt rzecznych, potoków i cieków, jak również odbudową pokrywy leśnej, zalesianiem, czy budową zbiorników małej retencji.

Cele Programu w 2014 r. osiągnięto poprzez:

- regulację rzek i potoków na długości - 7,76 km;
- odbudowę i modernizację wałów przeciwpowodziowych oraz budowle przeciwpowodziowe (wały przeciwpowodziowe) - 82,05 km, 3 szt. pomp;
- przebudowę struktury drzewostanów na obszarze – 87,44 ha, zalesienie gruntów - 33,18 ha (razem ok. 1,1 km);
- modernizację urządzeń hydrotechnicznych - 2 szt.;
- budowle regulacyjne - 14 szt.;
- budowle przeciwpowodziowe - 3 szt.

Na potrzeby sprawozdawczości w układzie zadaniowym przeliczona została wielkość osiągniętego miernika (według danych KZGW) ogółem 112,91 km. Przekroczenie zaplanowanego wskaźnika wynika z wieloetapowości przedsięwzięć realizowanych w ramach inwestycji wieloletnich Programu dla Odry-2006.

Ponadto efektami Programu były nie tylko obiekty hydrotechniczne, takie jak: zapory wodne ziemne i betonowe, stopnie wodne, jazy oraz obiekty tego typu jak zbiorniki retencyjne, elektrownie wodne itp. wraz z urządzeniami i instalacjami z nimi związanymi wykazywane w sztukach, lecz także dokumentacja poprzedzająca proces inwestycyjny, wykupy gruntów czy wszelkiego rodzaju opłaty z nim związane. Ponadto w grupie obiektów hydrotechnicznych wymienić należy: wały przeciwpowodziowe (budowę, odbudowę i modernizację), remonty oraz modernizacje koryt rzecznych, potoków i cieków, jak również odbudowę pokrywy leśnej, zalesianie, budowę zbiorników małej retencji.

3.4.16. Program ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły

Program został ustanowiony uchwałą Rady Ministrów nr 151/2011 z dnia 9 sierpnia 2011 r. a następnie uchylony w trakcie roku, uchwałą Rady Ministrów nr 169/2014 z 26 sierpnia 2014 r. (dalej: Uchwałą). Za koordynację/monitoring Programu odpowiadał Pełnomocnik Rządu ds. „Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły” – Wojewoda Małopolski.

Program został zniesiony Uchwałą Rady Ministrów nr 169/2014 z dnia 26 sierpnia 2014 r. w sprawie uchylenia „Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły”. Zadania

kontynuowane wynikające z Programu zostały ujęte w załączniku do Uchwały ze wskazanym okresem realizacji na lata 2014-2015. Funkcję koordynatora tych zadań w terminie do 31 grudnia 2015 r. pełni Wojewoda Małopolski.

Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację Programu i zadań wynikających z Uchwały są:

- Zarządy Melioracji i Urządzeń Wodnych (jednostki podległe samorządom wojewódzkim województwa: małopolskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, lubelskiego i podkarpackiego) – część budżetowa 85 – Wojewodowie;
- Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej w Krakowie i w Gliwicach (jednostki podległe Krajowemu Zarządowi Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz Ministrowi Środowiska) – część budżetowa 22 – Gospodarka Wodna.

W załączniku do Uchwały wskazane zostało 105 zadań, których realizacja rozpoczęła się w ramach Programu i które będą kontynuowane w latach 2014 – 2015 w ramach wykonywania postanowień Uchwały.

Przewidziany do realizacji w latach 2011-2030 Program wykonywany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji 12. Środowisko, zadania 12.5.W Gospodarowanie zasobami wodnymi, podzadania 12.5.3. W Ochrona przeciwpowodziowa oraz przeciwdziałanie skutkom suszy.

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano 52.027 tys. zł, co stanowi 84,3% planu po zmianach. Przyznane środki pochodziły z rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 4).

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	**Jednostka realizująca**	**Miernik**	**2014 plan**	**2014 wykonanie**
Podniesienie bezpieczeństwa powodziowego w dorzeczu górnej Wisły	Pełnomocnik Rządu ds. Programu Ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły	Liczba zrealizowanych inwestycji w zakresie zagospodarowania zasobami wodnymi w stosunku do zaplanowanych (w %)	9,69	44,10

Celem programu było zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego mieszkańców dorzecza górnej Wisły. Cel miał zostać osiągnięty poprzez budowę, odbudowę lub modernizację obiektów hydrotechnicznych, typowanych do realizacji na podstawie wielowariantowych koncepcji ochrony przeciwpowodziowej. W roku 2014 realizowano w ramach Programu/ Uchwały uchylającej 101 zadań, w tym zakończono realizację 15 zadań:

1. 2 zadań o charakterze koncepcyjnym, tj.:
   - Analiza programu inwestycyjnego w zlewni Raby,

- Analiza programu inwestycyjnego w zlewni Sanu (wraz ze zlewnią Wisłoka).

2. 8 zadań o charakterze dokumentacyjnym, tj.:
   - Dokumentacje projektowe dla zadań określonych w "Programie Ochrony Przeciwpowodziowej doliny pot. Białka na odcinku w km 0+000-24+500 na terenie pow. nowotarskiego i tatrzańskiego woj. małopolskiego",
   - Opracowanie dokumentacji projektowej pn.: "Ochrona przed powodzią rejonu Połańca poprzez rozbudowę i podwyższenie wałów rzeki Wisły i Czarnej Staszowskiej",
   - Opracowanie projektu budowlanego i wykonawczego pn.: "Ochrona przed powodzią i odprowadzenie wód powierzchniowych w zlewni potoku Motwica, na terenie gminy Laszki i gminy Jarosław, woj. podkarpackie",
   - Ochrona przeciwpowodziowa prawobrzeżnej części Sandomierza - odwodnienie terenu w widłach rzeki Wisły i Trześniówki,
   - Stabilizacja dna, zabezpieczenie brzegów i remont budowli na potoku Ostra w km 0+000 - 11+000 w m. Dębica, Latoszyn, Gumniska, Braciejowa, gm. Dębica, pow. dębicki, woj. Podkarpackie
   - Udrożnienie koryta rzeki Łagowica w celu bezpiecznego przepuszczenia wód powodziowych, woj. świętokrzyskie,
   - Uporządkowanie gospodarki wodnej zespołu zbiorników Przeczyce, Kuźnica Warężyńska i Pogoria oraz modernizacja obiektów przeciwpowodziowych doliny Przemszy, woj. Śląskie - etap II,
   - Zakup niestandardowych danych hydrologicznych i meteorologicznych.
3. 5 zadań o charakterze wykonawczym, tj.:
   - Budowa lewobrzeżnego obwałowania rzeki POPRAD w km 8+050 ÷ 8+604 m. Barcice, gm. Stary Sącz, pow. nowosądecki, woj. małopolskie,
   - Ubezpieczenie brzegu rzeki Dunajec w km 41+570 - 42+815 w m. Szczepanowice, gm. Pleśna, pow. tarnowski, woj. małopolskie,
   - Podwyższenie i rozbudowa prawego wału rzeki Wisły w km 0+000-3+350 Huta Szkła-Koćmierzów w msc. Sandomierz - etap I w km 0+000-1+500,
   - Rozbudowa prawego wału rzeki Koprzywianki w zakresie km 2+100 -4+600 gm. Samborzec, woj. świętokrzyskie,
   - Zwiększenie zabezpieczenia powodziowego w dolinie rzeki Serafy m. Kraków, gm. Wieliczka: Etap I oraz Etap VI, Budowa zbiornika retencyjnego „Bieżanów”

na rzece Serafie w m. Kraków w km 7+284 wraz z makroniwelacją terenu poniżej zbiornika na odcinku od wałów cofkowych do zbiornika „Bieżanów” w km 3+280-7+284 w m. Kraków; Rozbudowa istniejących i budowa nowych obwałowań rzeki Serafa cz. 1 uregulowanie stanu prawnego etapu I.

Głównym czynnikiem, który wpłynął na odchylenie od planowanej wartości miernika było uchylenie Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły, co spowodowało zmianę liczby planowanych zadań do realizacji w Programie, z pierwotnie planowanych 681 projektów na 161 zadań, w tym 105 zadań wpisanych do uchwały Rady Ministrów nr 169/2014 w sprawie uchylenia „Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły” oraz 56 zrealizowanych w latach 2012 – 2013 w ramach Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły.

3.4.17. Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Program został ustanowiony uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M. P. z 2013 r. poz. 1024, z późn. zm.). Minister Pracy i Polityki Społecznej za pośrednictwem Wojewodów monitoruje realizację Programu.

Obowiązujący w latach 2014-2020 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny**, zadania *13.1. W Pomoc i integracja społeczna*, podzadania *13.1.1.W Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym*.

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano 542.172 tys. zł, co stanowi 98,6% planu po zmianach.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Zapewnienie pomocy w zakresie dożywiania osobom i rodzinom pozbawionym posiłku, w szczególności dzieciom, osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym	Wojewodowie	Liczba osób objętych dożywianiem (w mln)	2	1,8

W ramach Programu państwo wspiera gminy w wypełnianiu ich zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz osób pozbawionych posiłków. Ze środków Programu dofinansowane jest dostarczanie posiłków w formie pełnego

obiadu, w formie jednego gorącego dania lub posiłku składającego się z mleka, kanapki, a także przyznawanie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności oraz świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych. W 2014 r. Programem zostało objętych 1,8 mln osób.

Realizacja Programu wpisuje się w prowadzoną politykę społeczną państwa w zakresie podniesienia poziomu życia rodzin o niskich dochodach, poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży oraz promowania prawidłowych nawyków żywieniowych. Głównym celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych (Całkowite koszty Programu w latach 2014-2020 wynoszą 5.425.000 tys. zł).

3.4.18. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Program został ustanowiony uchwałą Rady Ministrów nr 162/2006 z dnia 25 września 2006 r. oraz uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. (M. P. z 2014 r., poz. 445) podjętymi na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.). Nadzór nad realizacją Programu przez Wojewodów sprawuje Minister Pracy i Polityki Społecznej.

Mający obowiązywać – według początkowych założeń - w latach 2006-2016 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny**, zadania *13.1. W Pomoc i integracja społeczna*, podzadania *13.1.1. W Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym*.

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano 16.434 tys. zł, co stanowi 98,6% planu po zmianach.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i dostępności pomocy oraz zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	Wojewodowie	Liczba sprawców poddanych oddziaływaniom korekcyjno-edukacyjnym	4 700	4 069

W ramach realizacji Programu finansowano utrzymanie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, wspierano finansowo realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.

Na koniec 2014 r. liczba sprawców poddanych oddziaływaniom korekcyjno-edukacyjnym wyniosła w skali kraju 4.069 osób. Niepełne wykonanie planu wynikało z przeszkolenia mniejszej liczby sprawców przemocy niż pierwotnie zakładano, z rezygnacji osób ze szkolenia oraz z mniejszej liczby osób kierowanych przez sądy, policję, prokuraturę czy kuratorów sądowych do uczestnictwa w programie. Szkolenia kierowane były do dwóch kategorii osób, tj. sprawców skierowanych na szkolenie z mocy nakazu sądowego oraz osób, które dobrowolnie chcą wziąć udział w terapii.

W dniu 1 sierpnia 2010 r. weszła w życie ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 842), która wprowadziła wiele nowych uregulowań dotyczących zarówno usprawnienia istniejących, jak i nowych instytucji prawnych. Spowodowało to konieczność opracowania nowego dokumentu, jakim jest Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014–2020 z rozszerzonym horyzontem czasowym, do 2020 roku, uwzględniającego nowe zadania i instytucje prawne, wprowadzone wspomnianą powyżej ustawą. Nowy program przyjęty uchwałą 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r (obowiązujący od 10 czerwca 2014 r., a tym samym zastępujący dotychczasowy program wieloletni) jest dopełnieniem przepisów ustawy i usystematyzowaniem priorytetów w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach realizacji Programu osoby doświadczające przemocy w rodzinie będą miały możliwość skorzystać z kompleksowej pomocy przeciwdziałającej marginalizacji społecznej, umożliwiającej powrót do aktywności społecznej i zawodowej.

3.4.19. Narodowy program przebudowy dróg lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo-Dostępność-Rozwój

Program został ustanowiony uchwałą Rady Ministrów nr 174/2011 z dnia 6 września 2011 r. zmienionej uchwałą Rady Ministrów nr 199/2012 z dnia 27 listopada 2012 r. oraz uchwałą Rady Ministrów nr 194/2013 z dnia 29 października 2013 r. oraz nr 36/2014 z dnia 25 marca 2014 r. Koordynację i nadzór nad realizacją Programu przez Wojewodów sprawuje Minister Administracji i Cyfryzacji.

Obowiązujący w latach 2012-2015 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **19. Infrastruktura transportowa**, zadania *19.1.W Wspieranie transportu drogowego*, podzadania *19.1.1.W Budowa i przebudowa sieci dróg publicznych*.

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano 695.381 tys. zł, co stanowi 99,3% planu po zmianach.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Podniesienie poziomu jakości życia społeczności lokalnych oraz zwiększenie efektywności instytucji publicznych, dzięki intensyfikacji rozwoju bezpiecznej, spójnej, funkcjonalnej i efektywnej infrastruktury drogowej	Wojewodowie	Długość odcinków dróg lokalnych przebudowanych, wybudowanych oraz wyremontowanych w ramach programu (w tys. km)	2,6	3,9

W ramach Programu w 2014 r. jednostkom samorządu terytorialnego udzielano dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych w zakresie budowy, przebudowy lub remontów dróg powiatowych i gminnych. W ramach realizacji programu w 2014 r. zrealizowano 722 zadania inwestycyjno-remontowe na drogach lokalnych, w tym 279 na drogach powiatowych i 443 na drogach gminnych (zadania te objęły przebudowę, budowę oraz remont sieci dróg lokalnych o łącznej długości 1.778 km, w tym 1.038 km dróg powiatowych oraz 740 km dróg gminnych). Dokonana w ramach realizacji Programu w 2014 r. modernizacja i rozbudowa lokalnej infrastruktury drogowej przyczynia się do lepszego powiązania dróg lokalnych z drogami wojewódzkimi i krajowymi, poprawy ich stanu technicznego oraz podniesienia standardu ich wyposażenia i oznakowania. Usprawni także usuwanie szkód wywołanych klęskami żywiołowymi oraz wpływa na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Celem Programu jest podniesienie poziomu i jakości życia społeczności lokalnych oraz zwiększenie efektywności instytucji publicznych, dzięki intensyfikacji rozwoju bezpiecznej, spójnej, funkcjonalnej i efektywnej infrastruktury drogowej, poprzez wsparcie działań samorządu gminnego i powiatowego na rzecz modernizacji i budowy dróg lokalnych o kluczowym znaczeniu dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego wspólnot samorządowych.

Realizowane działania poprawiają dostępność komunikacyjną lokalnych ośrodków gospodarczych, przedsiębiorstw i zakładów pracy o istotnym znaczeniu dla społeczności lokalnej, a także instytucji publicznych i innych instytucji świadczących usługi publiczne. Sprzyjają one również rozwojowi lokalnych połączeń drogowych istotnych dla sprawnej realizacji zadań państwa o kluczowym znaczeniu dla bezpieczeństwa społeczności lokalnych, w szczególności w obszarze bezpieczeństwa i porządku publicznego, ochrony przeciwpożarowej, ratownictwa, zarządzania kryzysowego oraz ochrony granicy państwowej. Całkowite koszty Programu w latach 2012-2015 wynoszą 5.066.667 tys. zł.

3.4.20. Program Ochrony Brzegów Morskich

Program ustanowiono ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program Ochrony Brzegów Morskich" (Dz. U. z 2003 r. Nr 67, poz. 621). Nadzór nad realizacją Programu przez Urzędy Morskie w Gdyni, Słupsku i Szczecinie sprawuje Minister Infrastruktury i Rozwoju.

Obowiązujący w latach 2004-2023 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **19. Infrastruktura transportowa**, zadania *19.3. Wspieranie transportu morskiego i żeglugi śródlądowej*, podzadania *19.3.1. Bezpieczeństwo żeglugi, ochrona brzegów i środowiska morskiego*.

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano 30.249 tys. zł, co stanowi 90,5% planu po zmianach.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Zabezpieczenie brzegu morskiego przed zjawiskiem erozji	Urzędy Morskie w Gdyni, Słupsku i Szczecinie	Długość zabezpieczonych odcinków brzegu morskiego (w km)	9	8,2

W 2014 r. w ramach Programu osiągnięto następujące cele:

Zabezpieczono brzeg morski o długości 8,2 km poprzez działania polegające m.in. na :

- (działania UM w Gdyni) czyszczeniu konserwacyjnym przedpola wału na Zalewie Wiślanym, uzupełnieniu lokalnych (w rejonie portu w Pucku) braków w materiale piaszczystym w celu zabezpieczenia zaplecza przed wodami sztormowymi, wykonaniu robót refulacyjnych, wykonaniu zabezpieczenia obszaru przylegającego do umocnienia zbocza klifu w rejonie Jastrzębiej Góry oraz wykonaniu remontu umocnienia brzegowego;
- (działania UM w Słupsku) wykonaniu sztucznego zasilania w okolicach Łeby, Darłowa, Kołobrzegu.
- (działania UM w Szczecinie) budowie grupy pięciu ostróg palisadowych w rejonie Niechorze Dziwnówek, w celu zabezpieczenia miejscowości Trzęsacz przed negatywnymi skutkami abrazji morskiej, wykonaniu sztucznego zasilania brzegu w rejonie Niechorza oraz Dziwnówka.

Niepełne wykonanie wartości miernika wynika z opóźnień w realizacji inwestycji *Umocnienia brzegowe – Kąty Rybackie, Krynica Morska* (z powodu nieuzyskania decyzji środowiskowej dla trzeciego etapu osłony przeciwpowodziowej w Kątach Rybackich. Dodatkowo Urząd Morski w Gdyni podjął działania w celu zapewnienia finansowania tej inwestycji w ramach

PO IŚ 2014-2020; a ponadto inwestycji *Budowa palisady w rejonie Piasków, km 95,6-96,3* (w wyniku nieuzyskania decyzji środowiskowej).

Program obejmuje przedsięwzięcia (wymienione w załączniku do ustawy z dnia 28 marca 2003 r. (poz. 621)), mające na celu zabezpieczenie brzegów morskich przed zjawiskiem erozji, a w szczególności budowę, rozbudowę i utrzymywanie systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego terenów nadmorskich, w tym usuwanie uszkodzeń w systemie zabezpieczenia przeciwpowodziowego brzegów morskich, oraz zapewnienie stabilizacji linii brzegowej według stanu z 2000 r. i zapobieganie zanikowi plaż. W ramach Programu finansowany jest również monitoring brzegów morskich, a także czynności, prace i badania dotyczące ustalenia aktualnego stanu brzegów morskich, mające na celu wskazanie koniecznych i niezbędnych działań zmierzających do ich ratowania. Całkowite koszty Programu w latach 2004-2023 szacuje się na kwotę 1.131.122 tys. zł.

3.4.21. Budowa falochronu osłonowego dla portu zewnętrznego w Świnoujściu

Program ustanowiono uchwałą Rady Ministrów nr 167/2007 z dnia 20 września 2007 r., znowelizowaną uchwałą nr 186/2009 z dnia 20 października 2009 r., uchwałą nr 12/2012 z dnia 17 stycznia 2012 r. oraz uchwałą nr 207/2013 z dnia 12 listopada 2013 r., która przedłużyła realizację Programu do końca 2014 r. Bieżącą kontrolę nad realizacją Programu sprawował Urząd Morski w Szczecinie.

Obowiązujący w latach 2008-2014 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **19. Infrastruktura transportowa**, zadania *19.3. Wspieranie transportu morskiego i żeglugi śródlądowej*, podzadania *19.3.2. Wspieranie infrastruktury morskiej i żeglugi śródlądowej*.

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano 106.909 tys. zł, co stanowi 96,2% planu po zmianach.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Zapewnienie osłony dla portu zewnętrznego w Świnoujściu	Urząd Morski w Szczecinie	Długość dostosowanego podejściowego toru wodnego do Świnoujścia (km)	34,8	34,8

W 2014 r. sfinansowano: kompleksową obsługę prawną inwestycji, monitoring i nadzór przyrodniczy środowiska, nadzór autorski nad realizacją inwestycji, oczyszczanie akwenu portu i oczyszczanie toru podejściowego z materiałów niebezpiecznych pochodzenia wojskowego; podczyszczeniowe prace pogłębiarskie toru wodnego do Świnoujścia (km 0,8

do 35,6) oraz budowę stawów nawigacyjnych. Zakończono tym samym realizację wszystkich działań, osiągnięto wykonanie pełnej wartości miernika i zakończono realizację programu wieloletniego.

3.4.22. Narodowy Program Zwalczania Chorób Nowotworowych

Program ustanowiono ustawą z dnia 1 lipca 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Narodowy program zwalczania chorób nowotworowych" (Dz. U. z 2005 r. Nr 143, poz.1200, z późn. zm.). Podmiotem odpowiedzialnym za realizację Programu jest Minister Zdrowia.

Obowiązujący w latach 2006-2015 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **20. Zdrowie**, zadania *20.1.W Dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej*, podzadania *20.1.2. Realizacja świadczeń wysokospecjalistycznych i programów zdrowotnych ważnych dla zdrowia społeczeństwa*.

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano 190.363 tys. zł, co stanowi 76,1% planu po zmianach.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Zahamowanie wzrostu zachorowań na nowotwory złośliwe, osiągnięcie średnich europejskich wskaźników w zakresie wczesnego wykrywania nowotworów, wskaźników skuteczności leczenia, stworzenie w onkologii warunków do wykorzystania w praktyce onkologicznej	Ministerstwo Zdrowia	% wskaźnik objęcia populacji badaniami skryningowymi: raka piersi (bm); raka szyjki macicy (bc); liczba wykonanych badań kolonoskopowych w ramach skryningu jelita grubego (w tys.) (bk)	bm: 45% bc: 27% bk: 41 tys.	bm: 43,73 % bc: 22,05 % bk: 36,9 tys.

W ramach NPZChN podjęto w roku 2014 działania o charakterze inwestycyjnym w zakresie doposażenia w sprzęt specjalistyczny podmiotów leczniczych prowadzących leczenie onkologiczne w naszym kraju. Łącznie w roku 2014 doposażono w ramach programu 89 ośrodków/centrów/szpitali onkologicznych wybranych w ramach procedur konkursowych. Dla potrzeb oddziałów torakochirurgii, leczenia białaczek i wczesnej diagnostyki onkologicznej zakupiono między innymi 21 gammakamer, 27 tomografów komputerowych, 7 rezonansów magnetycznych. Ponadto zakupiono różnorodny, drobniejszy specjalistyczny sprzęt wykorzystywany w leczeniu i diagnozowaniu raka płuca i białaczek.

Realizowane w ramach programu zadania inwestycyjne to:

- Zakup aparatury diagnostycznej dla wczesnego wykrywania nowotworów,

- Poprawa standardów leczenia operacyjnego i skojarzonego raka płuca – doposażenie i modernizacja klinik i oddziałów torakochirurgii,
- Program doskonalenia diagnostyki białaczek ostrych u dorosłych w Polsce, z dostosowaniem do zaleceń Unii Europejskiej i współpracy z „European Leukemia Net".

W ramach wydatków bieżących kontynuowane były zadania w zakresie profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów oraz programów edukacyjnych.

W zakresie profilaktyki priorytetem było upowszechnienie wiedzy o najczęstszych przyczynach zachorowania na nowotwory. Kontynuowane były działania na rzecz popularyzacji postaw prozdrowotnych, poprzez m.in. organizację kampanii medialnych, edukacyjnych, popularyzację i upowszechnianie wiedzy na temat profilaktyki nowotworów. W zakresie wczesnego wykrywania nowotworów szczególny nacisk położony jest na rozwój populacyjnych programów wczesnego wykrywania nowotworów złośliwych szyjki macicy i piersi, poprzez objęcie programami grup kobiet, które dotychczas nie były nimi objęte oraz na dalsze podnoszenie standardów jakości badań diagnostycznych w tych programach. Rozwijane są: program wczesnego wykrywania nowotworu złośliwego jelita grubego oraz programy opieki nad rodzinami wysokiego, dziedzicznie uwarunkowanego, ryzyka zachorowania na nowotwory złośliwe.

Wartości mierników nie zostały osiągnięte z powodów niezależnych od Ministerstwa Zdrowia. Wszystkie podjęte i realizowane działania na rzecz poprawy zgłaszalności kobiet na badania cytologiczne i badania mammograficzne oraz osób obu płci na badania kolonoskopowe nie doprowadziły jeszcze do spodziewanej zmiany postaw osób, które nadal nie korzystają z bezpłatnych badań skryningowych w oczekiwanym zakresie. Z uwagi na fakt, iż wzrost poziomu zgłaszalności populacji na badania skryningowe dokonuje się nieco wolniej niż zakładano, niezbędne jest aby programy profilaktyczne były realizowane w sposób ciągły i powtarzalny oraz aby miały pozytywny wpływ na świadomość społeczeństwa.

3.4.23. Narodowy Program Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej

Program ustanowiono uchwałą Rady Ministrów nr 164/2010 z dnia 12 października 2010 r., zmienioną uchwałą nr 212/2011 z dnia 2 grudnia 2011 r. Podmiotem odpowiedzialnym za realizację Programu jest Minister Zdrowia.

Obowiązujący w latach 2011-2020 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **20. Zdrowie**, zadania *20.1.W Dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej*, podzadania *20.1.4. Medycyna transplantacyjna*.

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano 32.543 tys. zł, co stanowi 72,3% planu po zmianach.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Rozwój medycyny transplantacyjnej	Ministerstwo Zdrowia	Liczba przeszczepień narządów na 1 mln mieszkańców	41	41,98

Celem programu jest rozwój medycyny transplantacyjnej w Polsce. Osiągnięciu założonego celu w 2014 r. służyła realizacja akcji promocyjnych i edukacyjnych w zakresie uzyskania większej akceptacji społeczeństwa oraz budowy dobrego odbioru społecznego dla metody leczenia, jaką jest transplantacja, co przełoży się na zwiększenie pobrań narządów od osób zmarłych i przeszczepów rodzinnych. W roku 2014 wykonano w Polsce 1616 przeszczepień narządów pochodzących od zmarłych i żywych dawców, co stanowi wzrost w stosunku do liczby przeszczepień wykonanych w 2013 r. o 6 szt. Mając na uwadze rozwój medycyny transplantacyjnej w roku 2014 zakupiono sprzęt wysokospecjalistyczny dla potrzeb 38 jednostek/ośrodków specjalistycznych, w których dokonywane są przeszczepienia komórek, tkanek i narządów. Ponadto w roku 2014 prowadzono prace budowlano – modernizacyjne w 15 ośrodkach transplantacyjnych oraz bankach tkanek i komórek.

W ramach realizacji Programu wykonano również przeszczepienia rogówki u pacjentów wysokozimmunizowanych - 27 procedur, autologicznych hodowanych komórek chrząstki - 25 procedur, naskórka - 102 procedury. Dokonano również przeszczepów kości czaszki pobranych od żywych dawców - 7 procedur oraz allogenicznych przeszczepów ścięgien - 15 procedur i łąkotek pobranych od osób zmarłych - 12 procedur. Rekrutacja potencjalnych niespokrewnionych dawców szpiku w ramach zadania „Rozwój rejestrów dawców szpiku" przebiegała bez zakłóceń i wzrosła do 768 341 osób. W odniesieniu do 2013 r. jest to wzrost o blisko 230 tys. osób. W związku z powyższym wzrosła również liczba pobrań komórek krwiotwórczych z Centralnego Rejestru Niespokrewnionych Potencjalnych Dawców Szpiku i Krwi Pępowinowej i wyniosła na koniec 2014 r. 907 pobrań.

Miernikiem osiągnięcia założonego celu programu określonym w budżecie zadaniowym jest liczba przeszczepień narządów na 1 mln mieszkańców. Planowana wartość miernika na 2014 r. wynosiła 41 natomiast wykonanie wyniosło 41,98.

3.4.24. Programy wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę ochrony zdrowia

Programy wieloletnie wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia obejmują przedsięwzięcia związane z budową, przebudową i rozbudową obiektów szpitalnych. Programy realizowane były w 2014 r. na poziomie działań w funkcji **20. Zdrowie**, w ramach zadania *20.4. Wspieranie rozwoju i restrukturyzacji systemu ochrony zdrowia,* w podzadaniu *20.4.1. Inwestycje w infrastrukturę w ochronie zdrowia*. W zestawieniu

programów wieloletnich w układzie zadaniowym stanowiącym Załącznik nr 10 do ustawy budżetowej na rok 2014 wykazano następujące programy:

- „Szpital Pediatryczny Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w Warszawie",
- „Nowa siedziba Szpitala Uniwersyteckiego Kraków-Prokocim”,
- „Wieloletni Program Medyczny Rozbudowy i Przebudowy Szpitala Uniwersyteckiego w Bydgoszczy”,
- „Przebudowa i rozbudowa Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku”,
- „Przebudowa Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie”.

Na realizację w/w programów w 2014 r. wydatkowano łącznie 316.004 tys. zł, co stanowi 66,8% planu po zmianach.

Do monitorowania celów poszczególnych programów wykorzystywano miernik „*Zaawansowanie realizacji inwestycji*”. W 2014 r. zaawansowanie inwestycji realizowanych w ramach przedmiotowych programów ukształtowało się w przeważającej części na poziomie niższym od planowanego. Przyczynami niewykonania były zróżnicowane czynniki dotyczące procesu inwestycyjnego oraz jego przygotowania. Przykładowo w przypadku programu „Nowa siedziba Szpitala Uniwersyteckiego Kraków-Prokocim” zaplanowana w 2014 r. dotacja w wysokości 25 000 tys. zł nie została wykorzystana w całości tj. wykorzystano tylko 190 tys. zł, co było konsekwencją przedłużającej się procedury przetargowej na wyłonienie generalnego wykonawcy przedmiotowego programu wieloletniego. W związku z wniesionym odwołaniem do Krajowej Izby Odwoławczej i trwającymi rozprawami, zaplanowany na koniec roku 2014r. (grudzień) termin podpisania umowy z wybranym wykonawcą został przesunięty na 2015 r.

3.4.25. Rozwój zrównoważonych metod produkcji ogrodniczej w celu zapewnienia wysokiej jakości biologicznej i odżywczej produktów ogrodniczych oraz zachowania bioróżnorodności środowiska i ochrony jego zasobów

Program ustanowiono uchwałą Rady Ministrów nr 239/2008 z dnia 28 października 2008 r., zmienioną uchwałą nr 106/2009 z dnia 12 czerwca 2009 r. oraz uchwałą nr 130/2011 z dnia 19 lipca 2011 r. Nadzór nad realizacją programu przez Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Obowiązujący w latach 2008-2014 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania *21.1.W Rozwój produkcji roślinnej i ochrona roślin uprawnych*, podzadania *21.1.1. Postęp biologiczny w produkcji roślinnej*.

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano środki z dotacji celowej w kwocie 5.856 tys. zł, co stanowi 95,4% planu według ustawy budżetowej na rok 2014. Niepełne wykorzystanie dotacji wynikało z oszczędności związanych z wydatkami na wyjazdy i szkolenia, usługi obce oraz materiały i wyposażenie.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Wspieranie rozwoju zrównoważonych i ekologicznych metod produkcji ogrodniczej oraz ochrona i wykorzystanie bioróżnorodności w ogrodnictwie	Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach	Liczba publikacji i opracowań upowszechniających wyniki badań wykonywanych w ramach programu wieloletniego	44	44

W ramach realizacji programu w 2014 r. opracowano m.in. 8 instrukcji i metodyk nt. prowadzenia obserwacji i możliwości zwalczania chorób i szkodników w uprawach ogrodniczych, aktualizowano programy ochrony roślin ogrodniczych i grzybów uprawnych, opracowano metodyki do integrowanej ochrony przed chorobami dla 7 gatunków roślin warzywnych, opracowano katalog uszkodzeń wybranych gatunków roślin warzywnych przez herbicydy, zalecane w uprawach innych roślin. Ponadto opracowano zasady dobrej praktyki postępowania przy stosowaniu środków ochrony roślin, ograniczenia znoszenia środków ochrony, opracowano listę technik ograniczających znoszenie oraz listę gatunków i odmian roślin warzywnych rekomendowanych do uprawy ekologicznej oraz zalecenia dotyczące produkcji drzewek owocowych w szkółce prowadzonej metodami ekologicznymi i zasady prowadzenia ekologicznej gospodarki pasiecznej. W ramach Programu wdrożono również do praktyki automatyczny system zbierania danych meteorologicznych, jak też prowadzono stały internetowy serwis informacyjny o potrzebach wodnych roślin. W ramach prac analitycznych opracowano analizę sektora pszczelarskiego w Polsce oraz opracowano metody hodowli trzmiela ziemnego i pszczół samotnic; opracowano charakterystykę krajowych miodów odmianowych. Oceniono i wytypowano odmiany winorośli przeznaczonych do wyrobu wina gronowego oraz wydano ilustrowany katalog tych odmian W ramach promocji uzyskanych wyników, w 2014 roku zorganizowano warsztaty, szkolenia i seminaria.

3.4.26. Ulepszanie krajowych źródeł białka roślinnego, ich produkcji, systemu obrotu i wykorzystania w paszach

Program ustanowiono uchwałą Rady Ministrów nr 149/2011 z dnia 9 sierpnia 2011 r. Program realizowany jest przez 4 wykonawców: Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach, Instytut Genetyki Roślin PAN w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu oraz Instytut Technologiczno-

Przyrodniczy w Falentach, nadzór nad jego realizacją sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Obowiązujący w latach 2011-2015 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania *21.1.W Rozwój produkcji roślinnej i ochrona roślin uprawnych*, podzadania *21.1.1. Postęp biologiczny w produkcji roślinnej*.

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano środki z dotacji celowej w wysokości 6.871 tys. zł, co stanowi 96,0% planu według ustawy budżetowej na 2014 r.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	**Jednostka realizująca**	**Miernik**	**2014 plan**	**2014 wykonanie**
Stworzenie warunków do zmniejszenia importu białka paszowego (poekstrakcyjna śruta sojowa) o ok. 50% w wyniku zwiększenia wartości biologicznej i użytkowej białka roślinnego pochodzącego z polskich surowców	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – PIB w Puławach, Instytut Genetyki Roślin PAN w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu oraz Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach	Opracowanie, publikowanie i propagowanie piśmiennictwa o możliwości wykorzystania rodzimych źródeł białka roślinnego	22	22

W ramach realizacji zadań w 2014 r. m.in. kontynuowano prace w kierunku uzyskania odmian łubinu, grochu i bobiku bardziej odpornych na mróz i korzystnych cech agronomicznych, poprzez analizy molekularne, analizy różnicowej ekspresji genów, krzyżowania i doświadczenia polowe, oraz prowadzono badania polowe i łanowe z grochem i łubinami w celu określenia wpływu trzech systemów uprawy (orkowy, bezorkowy, siew bezpośredni), efektywności i opłacalności siewu punktowego oraz rzędowego. Przeprowadzono również prace nad częściowym zastąpieniem poekstrakcyjnej śruty sojowej nasionami łubinów, grochu, makuchem rzepakowym i poekstrakcyjną śrutą rzepakową, wykonano liczne doświadczenia żywieniowe na drobiu, świniach, przeprowadzono żywieniowe wdrożenia terenowe koncentratów białkowych wykonanych na bazie rodzimych surowców. Wykonano badania ankietowe wśród podmiotów współuczestniczących w programie i stosujących pasze oparte na rodzimych roślinach strączkowych. W ramach Programu dokonano również oceny jakości sianokiszonek otrzymanych z runi łąk poddanych renowacji poprzez podsiewy roślinami motylkowatymi drobnonasiennymi oraz jakości uzyskanego mięsa wołowego. Wyniki uzyskane w ramach realizacji zadań programu udostępniano w formie publikacji, popularyzowano wyniki programu na konferencjach

naukowych krajowych i zagranicznych, organizowano liczne szkolenia i seminaria dla rolników w całej Polsce.

3.4.27. Ochrona roślin uprawnych z uwzględnieniem bezpieczeństwa żywności oraz ograniczenia strat w plonach i zagrożeń dla zdrowia ludzi, zwierząt domowych i środowiska

Program ustanowiono uchwałą Rady Ministrów nr 161/2011 z dnia 16 sierpnia 2011 r. Nadzór nad realizacją Programu przez Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Obowiązujący w latach 2011-2015 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania *21.1.W Rozwój produkcji roślinnej i ochrona roślin uprawnych*, podzadania *21.1.4.W Ochrona roślin*.

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano środki z dotacji celowej w wysokości 7.887 tys. zł, co stanowi 94,9% kwoty przewidzianej na ten cel w ustawie budżetowej na rok 2014.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Ochrona roślin uprawnych z uwzględnieniem bezpieczeństwa żywności oraz ograniczenia strat w plonach i zagrożeń dla zdrowia ludzi, zwierząt domowych i środowiska	Instytut Ochrony Roślin – PIB w Poznaniu	Liczba publikacji (narastająco)	165	151

Wartość miernika wyliczana jest w ujęciu narastającym. Niższe wykonanie wartości miernika od początku realizacji Programu – podobnie jak w roku poprzednim – nadal wynikało z wpływu efektu niepełnego poziomu jego realizacji w 2011 r., który znalazł odbicie w wartości osiągniętej na koniec 2014 r. Jednocześnie, w 2014 r. miernik został wykonany w 100% (planowano opracowanie 47 publikacji i tyle też zostało wydane).

Niepełne wykorzystanie dotacji wynika z tego, iż w znacznej mierze koszty zakupów materiałów oraz usług były założone według cen rynkowych aktualnych na dzień planowania, jednak procedury przetargowe i obecne ceny rynkowe zweryfikowały wartość zakupów na poziomie nieco niższym.

W ramach realizacji zadań programu w 2014 r. m.in. opracowano metodyki integrowanej ochrony: owsa, prosa, gryki, grochu siewnego, bobiku i komonicy zwyczajnej, przeprowadzono 4 szkolenia dla 362 osób, w szczególności doradców, z zakresu integrowanej ochrony roślin uprawnych, opracowano podstawy statystyczne dla kontroli urzędowych prowadzonych przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa

(opracowanie wytycznych dotyczących pobierania próbek środków ochrony roślin na 2014 r., pobierania próbek płodów rolnych na obecność pozostałości środków ochrony roślin na 2014 r. oraz opracowanie wytycznych dotyczących kontroli stanu fitosanitarnego w odniesieniu do organizmów kwarantannowych). Ponadto wsparte zostały działania kontrolne Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa poprzez wykonywanie analiz pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych oraz analiz jakości tych środków, prowadzono badania nad organizmami kwarantannowymi Bursaphelenchus xylophilus, Diabrotica virgifera, Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus, mające na celu opracowanie skutecznych strategii zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się tych organizmów, jak również prowadzono prace dotyczące opracowania skutecznych i szybkich metod identyfikacji wciornastków, na potrzeby kontroli urzędowych prowadzonych przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Wszystkie wyniki realizowanych zadań programu wieloletniego są upowszechniane dla praktyki rolniczej podczas szkoleń, warsztatów, kursów i konferencji tematycznych, a także w postaci publikacji naukowych, popularno-naukowych, broszur i ulotek. Publikacje powstałe w ramach wykonania zadań programu wieloletniego są udostępnione na stronie internetowej Instytutu Ochrony Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego w Poznaniu oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

3.4.28. Ochrona i zarządzanie krajowymi zasobami genetycznymi zwierząt gospodarskich w warunkach zrównoważonego użytkowania

Program ustanowiono uchwałą Rady Ministrów nr 46/2011 z dnia 12 kwietnia 2011 r. Nadzór nad realizacją Programu przez Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy w Krakowie sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Obowiązujący w latach 2011-2015 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania *21.2. Rozwój produkcji zwierzęcej i hodowli zwierząt*, podzadania *21.2.1. Postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej*.

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano środki z dotacji celowej w wysokości 9.900 tys. zł, co stanowi 99,2% planu według ustawy budżetowej na 2014 r.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Zapewnienie stabilnych warunków do realizacji tematów badawczych wspomagających postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej	Instytut Zootechniki – PIB w Krakowie	Procentowy udział zwierząt gospodarskich poddanych ocenie, w tym metodami cytogenetycznymi i molekularnymi DNA, w stosunku do zwierząt zgłoszonych do badań na przykładzie bydła i świń	100%	100%

Głównym celem programu jest zapewnienie postępu biologicznego w hodowli zwierząt gospodarskich i produkcji zwierzęcej przez tworzenie warunków do prowadzenia oraz powszechnego dostępu i korzystania z wyników oceny wartości hodowlanej i użytkowej zwierząt gospodarskich oraz biologicznych, technologicznych i środowiskowych uwarunkowań rozwoju produkcji zwierzęcej, a także informacji o wartości pokarmowej środków żywienia tych zwierząt i ich jakości, z uwzględnieniem racjonalnego sposobu korzystania ze środowiska przy zachowaniu bogatej bioróżnorodności zwierząt gospodarskich.

W ramach realizacji programu w 2014 r. m.in. dokonano oceny wartości hodowlanej: bydła ras mlecznych i mięsnych, świń oraz owiec (2 190 480 szt. bydła; 77 078 szt. świń; 23 606 szt. owiec) oraz udostępniono jej wyniki, monitorowano techniki wspomaganego rozrodu zwierząt gospodarskich w szczególności klonowania i transgenezy oraz skontrolowano prawidłowości rodowodów bydła, koni, świń i owiec (odsetek pozytywnie zweryfikowanych rodowodów w stosunku do przebadanych zwierząt hodowlanych wyniósł: bydło - 94,8%, konie - 96,4%, grupy krwi, 997,4 % DNA, świnie - 98,6 %; owce – 97,3%). Doskonalono metody oceny wartości hodowlanej i użytkowej świń, w tym zmodyfikowano metody przyżyciowej oceny świń pod kątem cech tucznych, rzeźnych i rozpłodowych, jak również realizowano zadania z zakresu ochrony bioróżnorodności genetycznej zwierząt, w tym w zakresie zweryfikowania procedur pobierania materiału biologicznego (nasienie i zarodki bydła, koni, owiec i kóz) i standardów funkcjonowania Krajowego Banku Materiału Biologicznego dla realizacji programów ochrony bioróżnorodności zwierząt gospodarskich. Opracowano także obiektywne wskaźniki dobrostanu zwierząt gospodarskich w odniesieniu do zmieniających się warunków utrzymania zwierząt w odniesieniu do ochrony środowiska i monitorowano jakość pasz i mieszanek paszowych oraz surowców pochodzenia zwierzęcego. Upowszechniono wiedzę i informacje dotyczące hodowli zwierząt, poprawy warunków żywienia i utrzymania zwierząt oraz stosowania dobrych praktyk obowiązujących w tym zakresie.

3.4.29. Standaryzacja i monitoring przedsięwzięć środowiskowych, techniki rolniczej i rozwiązań infrastrukturalnych na rzecz bezpieczeństwa i zrównoważonego rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich

Program ustanowiono uchwałą Rady Ministrów nr 202/2011 z dnia 14 października 2011 r., zmienioną uchwałą Rady Ministrów nr 220/2013 z dnia 9 grudnia 2013 r. Nadzór nad realizacją Programu przez Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Obowiązujący w latach 2011-2015 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania *21.4.W Kształtowanie ustroju rolnego państwa oraz rolnictwo ekologiczne i żywność regionalna, tradycyjna i systemy jakości żywności,* podzadania *21.4.1.W Kształtowanie ustroju rolnego państwa i gospodarki żywnościowej*.

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano 6.352 tys. zł, co stanowi 88,9% planu w stosunku do planu według ustawy budżetowej na 2014 r.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Poprawa stanu środowiska i zasobów naturalnych oraz bezpieczeństwa technicznego i energetycznego w rolnictwie i na obszarach wiejskich przez standaryzację i monitoring przedsięwzięć środowiskowych, techniki rolniczej i rozwiązań infrastrukturalnych	Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach	Liczba raportów etapowych	21	21

Niepełne wykorzystanie dotacji spowodowane jest w głównej mierze: niższymi niż zaplanowano kosztami delegacji, szkoleń i usług oraz niedokonaniem przez ITP w terminie do 31 grudnia 2014 r. refundacji wydatków z rachunku przeznaczonego wyłącznie do operacji związanych z realizacją zadania na rachunek obrotowy Instytutu.

Główne prace wykonane w ramach realizacji zadań programu w 2014 r. polegały na monitoringu stanu urządzeń wodnych, nadmiarów i niedoborów wody, zanieczyszczeń wód i powietrza oraz wybranych odcinków sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, jak również monitoringu ornitofauny, siedlisk i krajobrazu na wybranych terenach objętych programem rolnośrodowiskowym. Ponadto wykonano opracowania dotyczące wykorzystania biomasy, biopaliw i biogazu oraz poprawy bezpieczeństwa użytkowania maszyn rolniczych i obiektów inwentarskich.

3.4.30. Wspieranie działań w zakresie kształtowania środowiska rolniczego i zrównoważonego rozwoju produkcji rolniczej w Polsce

Program ustanowiono uchwałą Rady Ministrów nr 175/2011 z dnia 6 września 2011 r. Nadzór nad realizacją Programu przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Obowiązujący w latach 2011-2015 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania *21.4.W Kształtowanie ustroju rolnego państwa oraz rolnictwo ekologiczne i żywność regionalna, tradycyjna i systemy jakości żywności,* podzadania *21.4.3. Żywność regionalna, tradycyjna i systemy jakości żywności*.

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano środki z dotacji celowej w wysokości 8.390 tys. zł, co stanowi 98,0% planu według ustawy budżetowej na 2014 r.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Wspieranie działań w zakresie kształtowania środowiska rolniczego i zrównoważonego rozwoju produkcji rolniczej w Polsce	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach	Liczba publikacji w tym z tzw. listy filadelfijskiej (narastająco)	437	414

Oczekiwana wartość miernika podawana jest w ujęciu narastającym. W 2014 roku, podobnie jak w 2013 r. miernik został wykonany w 100% (w obu latach planowane było i wykonano 122 publikacji).

Niższe wykonanie wartości miernika w ujęciu narastającym od początku realizacji Programu wynikało z kontynuacji efektu niepełnego poziomu jego realizacji w 2011 r., który znalazł odbicie w narastającej wartości osiągniętej także na koniec 2014 r.

Niepełne wykorzystanie dotacji wynika m. in.: z nieodpłatnego pozyskania części danych do badań, w ramach współpracy z innymi podmiotami, niższych niż planowano kosztami zakupów dokonanych w ramach zamówień publicznych i rezygnacji z zakupu niektórych sprzętów komputerowych z uwagi na możliwość regeneracji dotychczas użytkowanych komputerów.

W ramach realizacji zadań programu w 2014 r. m.in. opracowano mapy dotyczące uprawy różnych mieszańców kukurydzy z przeznaczeniem na kiszonkę oraz z przeznaczeniem na ziarno; opracowano raport na temat zmian warunków klimatycznych dla kukurydzy w celu zamieszczenia w serwisie internetowym systemu, przygotowano stronę internetową www.soil4future.iung.pl, promującą zagadnienia z zakresu gleboznawstwa i ochrony gruntów oraz stronę internetową http://iung.pl/dpr/ poświęconą zagadnieniom racjonalnego nawożenia, w tym kampanii „Stop stratom azotu i fosforu”, jak również określono potencjał

i wyznaczono obszary do wykorzystania osadów ściekowych oraz biowęgli do nawożenia gleb i sekwestracji węgla w glebie. Opracowano model ekonometryczny pozwalający na oszacowanie (R2=0,70) wysokości plonów zbóż dla gmin w oparciu o wskaźnik WWRPP i aktualnej procentową strukturę zasiewów, opracowano i skalibrowano model ekonometryczny wpływu WPR na strukturę obszarową gospodarstw w oparciu o dane dotyczące odłogowania. W ramach Programu oceniono możliwość łączenia zabiegów herbicydowych i nawożenia mikroelementami w energooszczędnych systemach uprawy roli, produkcji biomasy na terenach wyłączonych (odłogi) do celów energetycznych, wykorzystania torfu jako materiału rekultywacyjnego na glebach zanieczyszczonych metalami ciężkimi, a także przeprowadzono analizę porównawczą badanych gospodarstw specjalizujących się w produkcji mleka i wprowadzono do uprawy nową odmianę tytoniu Virginia (VRG 10TL). Opracowano charakterystykę odmiany ze skróconą instrukcją uprawy. Ponadto uruchomiono internetowy system wspomagania decyzji w integrowanej ochronie roślin (IPM DSS) w sezonie 2014. W ramach popularyzacji uzyskanych wyników, w 2014 roku zorganizowano liczne warsztaty, konferencje i seminaria.

3.4.31. Konkurencyjność polskiej gospodarki żywnościowej w warunkach globalizacji i integracji europejskiej

Program ustanowiono uchwałą Rady Ministrów nr 19/2011 z dnia 1 lutego 2011 r. Nadzór nad realizacją Programu przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Obowiązujący w latach 2011-2014 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, zadania *21.7.W Realizacja Wspólnej Polityki Rolnej oraz pomocy krajowej,* podzadania *21.7.2.W Pomoc krajowa i wspólnotowa inna niż WPR.*

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano 9.961 tys. zł, co stanowi 93,3% planu według ustawy budżetowej.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Analiza i ocena konkurencyjności polskiej gospodarki żywnościowej w warunkach globalizacji i integracji europejskiej	Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB w Warszawie	Liczba publikacji	97	99

Realizacja programu wieloletniego ma umożliwić wsparcie polityki państwa wobec rolnictwa i obszarów wiejskich w nowej perspektywie budżetowej UE. Wyższe od planowanego wykonanie wartości miernika w 2014 r. związane było z dużą aktywnością naukowo-badawczą Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego

Instytutu Badawczego w Warszawie oraz zapotrzebowaniem na wyniki prowadzonych badań w związku z dyskusją i ustaleniami dotyczącymi reformy i przyszłości WPR do 2020.

Niepełne wykorzystanie dotacji wynika z niższych niż planowano kosztów wynagrodzeń, materiałów i usług, a także niższych kosztów delegacji i konferencji.

3.4.32. Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego

Program ustanowiono uchwałą nr 229/2013 Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 2013 r. Nadzór nad realizacją Programu przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Obowiązujący w latach 2014-2018 Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **21. Polityka rolna i rybacka,** w zadaniu 21.3.W *Ochrona zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia publicznego,* w podzadaniu 21.3.1.W *Ochrona zdrowia, zwalczanie chorób zakaźnych i dobrostan zwierząt.*

Na realizację Programu w 2014 r. wydatkowano 14.085 tys. zł, co stanowi 91,9% planu po zmianach.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli:

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Zapewnienie aktualnych informacji dotyczących występowania w Polsce najgroźniejszych dla ludzi odzwierzęcych czynników chorobotwórczych	Państwowy Instytut Weterynaryjny – PIB w Puławach	Liczba przeszkolonych osób	1 245	1 216

Niepełne wykorzystanie dotacji spowodowane jest w głównej mierze: mniejszą niż oczekiwano liczbą zgłoszeń na szkolenia i konsultacje oraz oszczędnościami uzyskanymi przy realizacji zamówień na materiały i usługi z zastosowaniem przepisów ustawy „Prawo zamówień publicznych".

Głównym celem Programu jest zapewnienie bezpieczeństwa weterynaryjnego i bezpieczeństwa zdrowia publicznego w zakresie weterynarii. W 2014 r. zamierzony cel osiągnięto poprzez:

- prowadzenie kontroli występowania substancji niedozwolonych w żywności pochodzenia zwierzęcego (m.in. promieniotwórczych izotopów cezu, enterotoksyn gronkowcowych) i substancji niepożądanych w paszach (m.in. organizmów genetycznie zmodyfikowanych),
- ocenę występowania chorób odzwierzęcych (m.in. zakażenia: wirusem Zachodniego Nilu, Salmonella, włośni u świń i dzików),

- ocenę stanu występowania chorób zakaźnych (w tym: zakażeń wirusem afrykańskiego pomoru świń (ASF) w populacji świń; choroby Mareka (MD) w populacjach ptaków; lentiwirusami małych przeżuwaczy u kóz),
- szkolenia Inspekcji Weterynaryjnej (przeszkolono 1216 pracowników IW).

3.4.33. Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2011-2015

Program wieloletni pn. Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2011-2015 przyjęty został Uchwałą Nr 10/2011 Rady Ministrów z dnia 25 stycznia 2011 r., zmieniony uchwałą nr 186/2012 Rady Ministrów z dnia 6 listopada 2012 r., uchwałą nr 93/2013 Rady Ministrów z dnia 4 czerwca 2013 r., uchwałą nr 189/2013 Rady Ministrów z dnia 1 października 2013 r., uchwałą nr 222/2013 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r., uchwałą nr 26/2014 Rady Ministrów z dnia 4 marca 2014 r. oraz uchwałą nr 158/2014 Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 2014 r.

Program ten stanowi kontynuację obowiązującego uprzednio „Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2008-2012" realizowanego na podstawie uchwały Rady Ministrów nr 163/2007 z dnia 25 września 2007 r. Za realizację programu obowiązującego obecnie w latach 2011-2015 odpowiada Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.

Program realizowany był w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **19. Infrastruktura transportowa**, zadania *19.1.W Wspieranie transportu drogowego,* podzadania *19.1.1. W Budowa i przebudowa sieci dróg publicznych, 19.1.2. Utrzymanie i remonty sieci dróg krajowych oraz 19.1.3. Zarządzanie siecią dróg krajowych.*

Na realizację programu w 2014 r. wydatkowano 2.828.373 tys. zł. środków budżetowych, tj. 95,8% planu po zmianach.

W ramach wydatków z Krajowego Funduszu Drogowego w roku 2014 poniesiono wydatki na zadania inwestycyjne w łącznej kwocie 6.577.087 tys. zł. W roku 2014 Krajowy Fundusz Drogowy został zasilony środkami z budżetu europejskiego w kwocie 5.187.067 tys. zł.

Cel Programu i miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2014 plan	2014 wykonanie
Poprawa dostępności komunikacyjnej Polski i połączenie z głównymi korytarzami transportowymi	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	1. Długość wybudowanych dróg ekspresowych i autostrad (km) 2. Długość przebudowanych dróg krajowych (km)	440,54 63,39	287,51 47,83

Miernik stopnia realizacji celu dotyczy całego Programu – odnosi się do wszystkich źródeł jego finansowania, a nie tylko środków wydatkowanych z budżetu państwa.

Wartość planu po zmianach na 2014 r. w zakresie miernika pn. Długość wybudowanych dróg ekspresowych i autostrad (w km) wynosiła 298,85 km, natomiast przebudowanych dróg krajowych 65,24 km (według ustawy budżetowej – odpowiednio 440,54 oraz 63,39 km). W 2014 r. wybudowano i przebudowano 287,51 dróg ekspresowych i autostrad (w km). Długość przebudowanych dróg krajowych w 2014 r. wyniosła 47,83 km.

Niewykonanie planowanej wartości w zakresie pierwszego miernika wynika m.in. z braku pozwolenia na użytkowanie w związku z niedostarczeniem prawidłowej inwentaryzacji geodezyjnej przez Wykonawcę (zadanie „Przebudowa drogi S-8 Piotrków Trybunalski – Warszawa w. Piotrków – Radziejowice z węzłem”),

Na negatywne odchylenie od przewidywanej do osiągnięcia wartości drugiego miernika („Długość przebudowanych dróg krajowych (w km)”) wpłynęło m.in.

- wystąpienie nieprzewidzianych warunków fizycznych w podłożu (zostało one wzmocnione poprzez wykonanie kolumn piaskowych),
- niewystarczającej mobilizacji (należytego i profesjonalnego zaangażowania)

  niezabezpieczenia odpowiednich mocy przerobowych wykonawców (zbyt małe zaangażowanie rzeczowe i osobowe),
- nierespektowanie harmonogramu robót, skutkujące odstąpieniem zlecającego od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy (skutkowało to ponownym ogłoszeniem przetargu na kontynuację robót w ramach jednego z zadań, z zaplanowanym terminem otwarcia na dzień 26 lutego 2015 r.)

3.4.34. Wieloletni Program Inwestycji Kolejowych do roku 2015

Program ustanowiono uchwałą Rady Ministrów nr 196/2013 z dnia 5 listopada 2013 r. Wieloletni Program Inwestycji Kolejowych do roku 2015, zmieniony uchwałami Rady ministrów nr 124/2014 z 25 czerwca 2014 r. i nr 149/2014 z dnia 29 lipca 2014 r. zastąpił dotychczasowy Wieloletni Program Inwestycji Kolejowych do 2013 roku, z perspektywą do roku 2015. Nadzór nad realizacją Programu przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. sprawuje Minister Infrastruktury i Rozwoju.

Obowiązujący w latach 2013-2015 Program realizowany w 2014 r. na poziomie działania w funkcji **19. Infrastruktura transportowa**, w ramach zadania *19.2.W Transport kolejowy*, w podzadaniu *19.2.1. Inwestycje w infrastrukturę kolejową* oraz w funkcji **11. Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic**, w podzadaniu**.**

W 2014 r. na realizację inwestycji kolejowych wydatkowano środki:

ogółem 5.638.594 tys. zł, łącznie z liniami o znaczeniu obronnym, w tym:

- Budżet środków europejskich – 3.434.134 tys. zł,
- Obligacje – 1.892.946 tys. zł (w 2014 r. realizacja inwestycji na liniach kolejowych finansowana była z wyemitowanych przez PKP PLK S.A. obligacji w miejsce wydatków budżetowych),
- Fundusz Kolejowy – 163.868 tys. zł,
- Kredyt EBI – 57.799 tys. zł,
- Pozostałe źródła (środki własne PKP PLK S.A., TEN-T, inne środki) – 75.747 tys. zł,
- Budżet państwa (Dział 752 – Obrona narodowa) – 14.100 tys. zł.

Cel Programu oraz miernik stopnia jego realizacji zaprezentowano w tabeli.

Cel	**Jednostka realizująca**	**Miernik**	**2014 plan**	**2014 wykonanie**
Zwiększenie dostępności i poprawa jakości transportu kolejowego	PKP PLK S.A.	Długość przebudowanych linii kolejowych (km toru)	1.421,9	1.357,1

Wartość miernika dotyczy całego WPiK do roku 2015 w zakresie projektów związanych z robotami budowlanymi (bez prac przygotowawczych) i obejmuje w sposób wspólny przewidywane wyniki dla wszystkich źródeł finansowania (np. Funduszu Kolejowego i EFRR), w tym środków pozabudżetowych.

Wartość miernika na 2014 r. wg planu po zmianach wyniosła 1.413,6. Niepełne wykonanie miernika wynika z następujących powodów:

- sytuacji na rynku wykonawczym – ograniczony potencjał wykonawczy i projektowy na rynku polskim oraz upadłości kluczowych wykonawców (Feroco, PNI, Eiffage);
- ograniczonej dostępności materiałów strategicznych: kruszywa, rozjazdy, napędy;
- opóźnień w uzyskiwaniu decyzji administracyjnych (pozwoleń na budowę i decyzji lokalizacyjnych);
- opóźnień związanych z przedłużającymi się postępowaniami przetargowymi (odwołania wykonawców do KIO).

Działania w ramach Programu polegały na dostosowaniu i budowie nowej infrastruktury kolejowej zgodnie ze standardami określonymi umowami AGC i AGTC, co zapewnić ma stabilne funkcjonowanie, bezpieczeństwo i dostęp do linii kolejowych oraz pełną interoperacyjność na liniach korytarzowych sieci TEN-T.